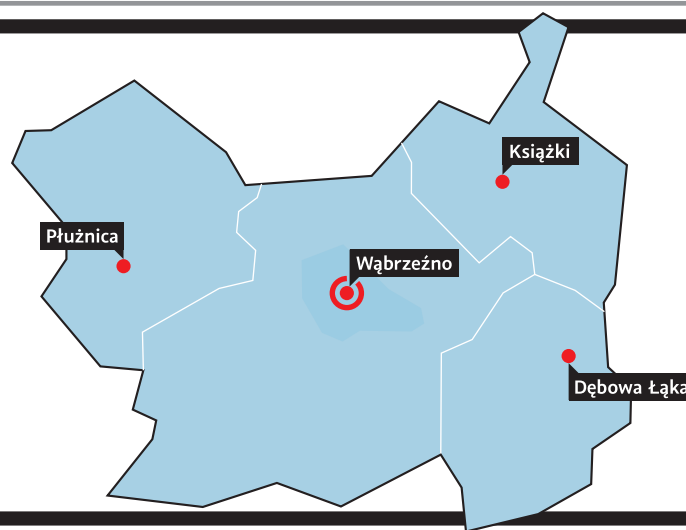

CZWARTEK
9 KWIETNIA 2015

nakład: 3000 egz.
ISSN: 2080-0878

1,79 zł
w tym 5% VAT
nr 14/2015 (313)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

W tym numerze:

OŚWIATA

Są miejsca w przedszkolach

Ruszyły zapisy do przed-
szkoli. Od tego roku gminy
muszą zapewnić miejsce każ-
demu 4-latkowi

➔ str. 3

WĄBRZEŻNO

Egzaminy szóstoklasistów

➔ str. 2

WĄBRZEŻNO

Zagłosuj i zbuduj place zabaw

Ruszyło głosowanie na
place zabaw w konkursie NI-
VEA. W naszym mieście mogą
powstać dwa

➔ str. 2

RYŃSK

Uczniowie z tytułami

Zespół Szkół w Ryńsku ma
powody do dumy: może po-
chwalić się trzema laureatami
i trzema finalistami prestiżo-
wych konkursów

➔ str. 5

Wchodzą nowe mandaty

PRAWO ➔ 11 kwietnia ukaże się rozporządzenie z nowym taryfikatorem mandatów. Za niektóre wykroczenia słono zapłacimy, np. za niewłaściwe parkowanie nawet do 800 zł!

Nowe rozporządzenie to m. in. wynik orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 30 września ub. r., w którym sędziowie uznali niektóre pozycje poprzedniego taryfikatora za niezgodne z ustawą zasadniczą.

Jakie są najważniejsze zmiany w taryfikatorze? Przede wszystkim pojawia się możliwość karania pieszego, poruszającego się po zmięczeniu poza obszarem zabudowanym, który nie użył elementów odblaskowych. Tu mandat wynosi od 50 do 100 zł. Wprowadzono wykroczenie polegające na niedopełnieniu obowiązku używania świateł awaryjnych podczas wysiadania dzieci. Kara wynosi 200 zł. Złamanie przepisów jest też zdjęcie lub za-

słonięcie tablicy „autobus szkolny”, jeśli w pojeździe nie wiezie się dzieci – 50 zł. Jak wiadomo, jazda po pijanemu na rowerze nie jest już przestępstwem, a wykroczeniem, ale dopiero to rozporządzenie wprowadza możliwość karania mandatem (od 300 do 500 zł) pijanego kierującego rowerem. Przypomnijmy za to, że w maju wejdzie w życie znowelizowany Kodeks Karny, a w nim także przepisy dotyczące ruchu drogowego. Za jazdę po pijanemu pojazdem mechanicznym sąd razem z karą i zatrzymaniem prawa jazdy może zasądzić też nawiązki i inne świadczenia pieniężne na rzecz poszkodowanych. Za jazdę po pijanemu to 5 tysięcy złotych na fundusz pomocy pokrzywdzo-

nym. Za przekroczenie prędkości o 50 km/h w terenie zabudowanym policjant zabierze prawo jazdy na trzy miesiące. Jeśli w tym czasie kierowca znów usiądzie za kółkiem, kara zostanie przedłużona do sześciu miesięcy.

Jeśli chodzi o wykroczenia, najsurowsze wydaje się zastosowanie karania za posługiwanie się kartą parkingową osoby niepełnosprawnej przez osobę do tego nieuprawnioną – 300 zł. Jeśli bezprawnie posługujemy się taką kartą i jednocześnie nie zastosujemy się do znaków, np. zaparkujemy na kopcach dla niepełnosprawnych, czeka nas opłata od 400 zł do 800 zł, w zależności od rodzaju znaku. W tym ostatnim przypadku ma miejsce

zbieg przepisów (art. 9 § 1 kodeksu wykroczeń) i mandat może być nałożony w wysokości do 1000 zł. Kolejną zmianą jest podwyższenie kary z 350 do 500 zł za nie stosowanie się do określonych znaków drogowych przez pojazdy przekraczające masę oraz nacisk osi na nawierzchnię drogi.

Z taryfikatora znikają także niektóre zapisy tabeli C, odnoszącej się do przepisów związanych z przewozem drogowym (chodzi m. in. o kwestię związaną z wykresami czasu pracy kierowców, tachografami czy też przewozem towarów niebezpiecznych), bo naruszenie ich penalizuje załącznik do ustawy o transporcie drogowym.

dokończenie na str. 10

kredyty gotówkowe

Weź kredyt gotówkowy z lekką ratą!

pieniądze
w 15 minut

minimum
formalności

na każdy
pomysł

Zapraszamy do oddziału Santander Consumer Banku
w Wąbrzeźnie, ul. Kościuszki 2a
pon.-pt. 9.00-17.00

Infolinia:
195 00
koszt połączenia zgodny
z taryfą operatora

Santander
CONSUMER BANK

Bank dla Twoich pomysłów

REKLAMA

akcesoria, części, naprawa rowerów

ROWERY

Hurtownia Rowerów w Zieleniu k/ Wąbrzeźna
Zieleń, tel. 56 688 67 30, kom 605 418 025, www.gbrowery.pl

REKLAMA

SKORZYSTAJ Z WIOSENNYCH OKAZJI

RATY 0%

Oferta rat 0% obejmuje
wszystkie dostępne
modele z serii LC
Promocja ważna do 15.06.2015 r.
lub do wyczerpania zapasów.

SPRAWDŹ RÓWNIEŻ INNE PROMOCJE

AUTORYZOWANY DILER ORAZ SERWIS
WĄBRZEŻNO, ul. 1-ego maja 63, tel.: 724 917 745

Husqvarna

Egzaminy szóstoklasistów

OŚWIATA ➤ 1 kwietnia szóstoklasiści przystąpili do swojego pierwszego poważnego egzaminu. W tym roku test miał nową formułę – oprócz języka polskiego i matematyki, uczniowie zmierzyli się z językiem obcym. Wyniki poznają 29 maja

Klaudia Sosińska, Klara Wojnowska i Agnieszka Broda z „dwójki” nie boją się o wyniki sprawdzianu

Po zakończeniu sprawdzianu uczniowie byli w świetnych humorach. – Pierwsza część sprawdzianu była bardzo łatwa – ocenia Jarek Cisko ze Szkoły Podstawowej nr 3. – Z matematyką sobie poradziłem, z językiem polskim tak samo. Trzeba było np. napisać opowiadanie na temat „Tajemnicze pudełko”. Wymyśliłem historię o niezwykłym prezencie, który dostałem.

– Najłatwiejsza była matematyka, rozwiązałam prawie

wszystkie zadania – cieszy się Julia Jedynak z tej samej szkoły. Również w wąbrzeskiej „dwójce” uczniowie byli pełni optymizmu. – Matematyka była bardzo łatwa – ocenia Klara Wojnowska. – Rozwiązałam wszystkie zadania: i to ze skalą, i to z obliczaniem objętości ziemi do napełnienia doniczek, i inne także – mówi Klara. Klaudia Sosińska też nie boi się o wynik z matematyki. – Chociaż nie jestem bardzo dobra z matmy, to myślę, że nieźle sobie poradziłam.

Według mnie zadania były łatwiejsze niż na sprawdzianie próbnym. A poza tym ćwiczyliśmy na lekcjach przykładowe zadania, więc czułam się dobrze przygotowana.

W tym roku po raz pierwszy do sprawdzianu dołączono język obcy. Egzamin składał się z dwóch części. Po matematyce i języku polskim uczniowie mieli prawie godzinną przerwę, a następnie przystąpili do sprawdzienia znajomości języka angielskiego lub niemieckiego. – Ja zdawałam tylko język anielski – mówi uczeń „trójki” Bachirr Nasser, laureat i finalista wojewódzkiego konkursu przedmiotowego z matematyki. – Według mnie egzamin nie był trudny – uważa chłopiec. Nieco inne zdanie ma jego kolega Jarosław Cisko. – Zadania ze słuchu poszły mi bardzo dobrze, ale zadania pisemne były już trudniejsze. W ogóle to początkowe zadania były łatwiejsze od tych, które znalazły się w końcowej części testu – podkreśla Jarek. Wśród uczniów „dwójki” opinie są zbliżone. – Ja zdawałam język niemiecki. Test nie był bardzo trudny,

Hubert Kurgan, Julia Jedynak, Bachir Nasser i Jarosław Cisko ze szkoły podstawowej nr 3 ze spokojem oczekują na wyniki

choć przy zadaniach pisemnych można było dłużej się zastanowić, a przy tych ze słuchu trzeba było szybciej udzielić odpowiedzi. Treść była powtarzana tylko dwa razy – uważa Agnieszka Broda. – Na języku angielskim tylko jedno czy dwa zadania sprawiły mi trochę kłopotu. Reszta była łatwa – dodaje Klara Wojnowska.

Zdający ze spokojem czekają na wyniki sprawdzianu, lecz nauczyciele starają się nie popadać w euforię. – Dzieci zazwyczaj bezpośrednio po sprawdzianie twierdzą, że wszystko było łatwe. Jednak wyniki, które otrzymujemy z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, nie zawsze to potwierdzają. Choć w tym roku wydaje mi się, że część dotycząca języka polskiego była łatwiejsza niż podczas sprawdzianu próbnego – ocenia Wiesława Wróblewska, polonistka i dyrektor „dwójki”. – W jednym z zadań, po przeczytaniu fragmentu artykułu „Słoń i inne mądrale”,

trzeba było odpowiedzieć na kilka pytań z nim związanych. Z tymi poleceniami uczniowie nie powinni mieć problemu, bo czytanie ze zrozumieniem tekstu ćwiczone jest prawie na wszystkich lekcjach. Następnie zdający musieli przeczytać komiks o dwóch malarzach, nadać mu tytuł, wyjaśnić, dlaczego jeden z malarzy uznał, że drugi jest lepszy. Trzeba było uzasadnić swoje zdanie, a to nie zawsze uczniom dobrze wychodzi – uważa dyrektor Wróblewska. – Natomiast opowiadanie ma temat „Tajemnicze pudełko” wymagało umiejętności zredagowania prostej formy wypowiedzi, wielokrotnie ćwiczonej na lekcjach i w domu. Jednak trzeba było mieć dobry pomysł i właściwie odnieść się do tematu. Nie było natomiast żadnego utworu poetyckiego i to na pewno ucieszyło szóstoklasistów – podsumowuje polonistka.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

Wąbrzeźno

Zagłosuj i zbuduj place zabaw

Ruszyło głosowanie na place zabaw w konkursie Nivea. W naszym mieście mają szansę powstać dwa.

Przypomnijmy, że urząd miasta zaproponował, żeby jeden plac został wybudowany na terenie Szkoły Podstawowej nr 3 przy ul. Tysiąclecia. Lokalizację drugiego placu wskazała spółdzielnia mieszkaniowa. Miałby powstać przy ul. Gen. Hallera, naprzeciwko parku Wąbrzeskiego Domu Kultury.

Miejsca do zabaw w ramach konkursu ma postawić i wyposażyć firma Nivea. Do tej pory wybudowała 100 placów zabaw w miastach i gminach w całej Polsce. W tym roku zamierza utworzyć kolejne 40. Jeśli wąbrzeźnianie się zmobilizują jest szansa, że dwa po-

wstaną właśnie u nas. Konkurencja jest spora.

Głosowanie odbędzie się w dwóch turach. Pierwsze w terminie od 1 do 30 kwietnia (do północy). W pierwszym etapie wyłonionych będzie 20 lokalizacji. Kolejne głosowanie, po którym poznamy następne 20 miejsc, będzie prowadzone od 1 do 31 maja (do północy). Każdego dnia będziemy mogli oddać jeden głos.

– 4 kwietnia byliśmy na 440. miejscu. Mamy szansę na piękne i funkcjonalne place zabaw, które może wybudować nam Nivea i to gratis, nie z naszych podatków.

Wszystko zależy teraz od nas, mieszkańców i tego, jak się zmobilizujemy. Zarząd Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Wąbrzeskiego przystępuje do tej akcji i namawia wszystkich mieszkańców, całe rodziny i nie tylko, ale i znajomych i sąsiadów, przyjaciół, aby uczestniczyli w tej akcji i oddali swój głos. Wykorzystajmy tę szansę, by naszym pociechom dać więcej radości – zachęca Marek Jasiński, prezes stowarzyszenia.

Głosować można na stronie www.nivea.pl/podworko.

(pg)

REKLAMA

Wąbrzeźno

Czas na wielkie sprzątanie

11 kwietnia (sobota) w godzinach 8.00-13.00 w Wąbrzeźnie odbędzie się zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Do piątku należy zgłosić chęć wystawienia śmieci na adres e-mail: gospodarka-odpadami@wabrzezno.com lub telefonicznie, w godzinach pracy

ratusza pod numerem telefonu: 56 688 45 23. Odpady należy wystawić w sobotę do godziny 8.00 przy krawędzi chodnika, natomiast na osiedlach – przy bokach śmietnikowych. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych jest darmowa.

(pg)

WYJAŚNIENIE

W artykule „Wycinka drzew tańsza”, opublikowanym w nr. 12/2015 z 26 marca, znalazł się błąd. Urząd Miasta w Wąbrzeźnie naliczył 13,5 tys. zł opłaty za wycinkę, a nie kary, jak napisaliśmy. W Wąbrzeźnie kary naliczane są tylko wówczas, gdy wnioskodawcy nie wypełniają warunków udzielenia zgody na wycinkę, czyli nasadzeń nowych drzew.

BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Adrianna Błaszkievicz
Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Są miejsca w przedszkolach

OŚWIATA ➤ Ruszyły zapisy do przedszkoli. Od tego roku gminy muszą zapewnić miejsce każdemu 4-latkowi, a w przyszłym także wszystkim 3-latkom

Do lamusa przechodzą czasy, w których rodzice walczyli o miejsce w przedszkolu dla malucha. Nowe prawo systematycznie zwiększa dostęp do wychowania przedszkolnego. Zmiany to efekt wprowadzenia w 2013 r. noweli ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw tzw. „ustawy przedszkolnej”. Od 1 września 2017 r. wszystkie dzieci w wieku od 3 do 5 lat będą miały zapewnione miejsca w przedszkolach i np. w klubach maluchach. Obecnie dotyczy to dzieci 5-letnich, a od 1 września 2015 r. dzieci 4-letnich. Oznacza to, że gmina nie może odmówić przyjęcia dziecka do publicznej placówki. A jeśli nie dysponuje wystarczającą liczbą miejsc, musi przeprowadzić konkurs dla niepublicznych podmiotów. Będą ona dofinansowywane w 100 proc. dotacji, pomniejszonej o opłaty wnoszone przez rodziców, w tym za wyższe.

Gminy dobrze radzą sobie z wdrażaniem zmian. Na razie nie ma sygnałów, że nie starczy

miejsz dla dzieci.

– W Przedszkolu Miejskim „Bajka” dysponujemy 200 miejscami – informuje Anna Borowska z Urzędu Miasta w Wąbrzeźnie. – Do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszcza obecnie 150 dzieci. W Przed-

Gmina nie może odmówić przyjęcia dziecka do publicznej placówki.

szkolu Niepublicznym „Alpido” jest 48 miejsc. Mamy miejsca dla wszystkich dzieci, więc nie ma potrzeby ich zwiększania. Liczba oddziałów w szkołach dostosowywana jest do bieżących potrzeb. Będzie tyle miejsc, ile będzie zapisów do oddziałów przedszkolnych. Obecnie mamy 144 czterolatków. W przyszłym roku ma być 128 trzylatków.

Nowe przepisy mówią też o obowiązku zapewnienia dzieciom dojazdu do przedszkola, je-

śli odległość placówki od miejsca zamieszkania jest większa niż 3 km. Potrzeby organizowania transportu nie ma w Wąbrzeźnie oraz w gminie Dębowa Łąka. Nieco inaczej jest w gminie Płużnica. – Dzieci uczęszczające do oddziału przedszkolnego korzystają z transportu publicznego rejsowego, gmina ponosi koszty zakupu biletów – informuje Anna Wiśniewska z urzędu gminy.

Kolejną zmianą jest to, że od 1 września 2016 roku oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych zostaną przekształcone w przedszkola, przy jednoczesnym utworzeniu zespołów szkolno-przedszkolnych. – Rozwiązanie nakłada na gminę obowiązek dostosowania obiektu do funkcjonowania przedszkola, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wymagań ochrony przeciwpożarowej – wyjaśnia Wiśniewska. – Wprowadzenie rozwiązań z rozporządzenia wiąże się z kosztami rzędu kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Katarzyna Fus

WĄBRZEŹNO ➤ Nowe instrumenty

Orkiestra Dęta Wąbrzeskiego Domu Kultury otrzymała nowe instrumenty, m.in. tubę, trąbki i sakshorny, za 23 tys. zł z miejskiego budżetu. – Dzięki nowym nabytkom członkowie zespołu mogą szlifować swój talent. Zakup instrumentów pozwoli również na naukę gry osobom, dla których nie starczyło sprzętu muzycznego zakupionego w latach ubiegłych

– mówi Dorota Otremba, kierownik działu animacji kultury w WDK.

Osoby, które chciałyby spróbować swoich sił w orkiestrze mogą zgłaszać się do działu animacji kultury WDK, tel. 56 688 17 27, wew. 24 lub 535 436 071. Muzycy spotykają się w środy i piątki o godz. 15.30.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Ze święconką w kasku

W Wielką Sobotę motocykliści z regionu zjechali na wąbrzeski rynek, by poświęcić pokarmy umieszczone w motocyklowych kaskach.

Motoświęconka cieszy się coraz większą popularnością w wielu polskich miastach. W naszym odbyła się po raz pierwszy. Zorganizowali ją miłośnicy motocykli – Krzysztof Karczewski i Witold Rękas.

– Wyszło spontanicznie. Zawsze gdzieś jeździliśmy, teraz chcieliśmy spotkać się u nas – mówi Krzysztof Karczewski z Czystochlebia, właściciel Hon-

dy Shadow rocznik 1992.

– Spotykamy się, żeby się zjednoczyć i pojeździć razem – stwierdza Wojciech Lipertowicz z Czystochlebia, który przyjechał na Uralu rocznik 1960.

Na rynek zjechało ok. 50 właścicieli maszyn m.in. z Wąbrzeźna i jego okolic oraz Kowalewa Pomorskiego. Niektórzy z uczestników przygotowali święconkę w motocyklowych ka-

skach. Znalazły się w nich tradycyjne pokarmy takie jak chleb, kiełbasa i jajko.

Poświęcenie pokarmów odbyło się w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski. Potem kapłan udał się na rynek, gdzie poświęcił także motocykle. Wydarzenie przyciągnęło wielu mieszkańców.

Tekst i fot. Paulina Grochowalska

Jacek Skrzyniecki z Wąbrzeźna

Marek Popiołek z Wałycza tradycyjną święconkę umieścił w kasku motocyklowym

Poświęcenie pokarmów odbyło się w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski. Potem kapłan udał się na rynek, gdzie poświęcił także motocykle

Na rynek zjechało ok. 50 właścicieli maszyn m.in. z Wąbrzeźna i jego okolic oraz Kowalewa Pomorskiego

PŁUŻNICA ▶ Wyjątkowo duża pisanka

Klasa II c ze Szkoły Podstawowej w Płużnicy wzięła udział w konkursie „Najpiękniejsza pisanka w rozmiarze XXL”, zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski. Dzieci miały za zadanie wykonać dowolną techniką świąteczne jajo na płaskiej formie o wysokości 2 m i 1,5 m, zamocowanej na stelażach. Drugoklasiści z fantazją ozdobili swoje dzieło. Pomogły im mamy – Ka-

rolina Misztal, Wioleta Wiśniewska, Karolina Daszkowska oraz przedszkolak Rozalka Misztal.

Nagrodą w konkursie jest udział laureatów w przedstawieniu zorganizowanym przez jedną z kujawsko-pomorskich instytucji kultury. Wyniki konkursu opublikowane zostaną na stronie www.kujawsko-pomorskie.pl.

(pg), fot. nadesłane

Dębowa Łąka

Wielkie święto teatru

Przez pięć dni uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dębowej Łące uczestniczyli w imprezach związanych z teatrem.

Podczas finału tygodnia teatru uczniowie SOSzW pokazali spektakl o Czerwonym Kapturku

Tydzień teatru w SOSzW 23 marca zainaugurowały wystawy plastyczne: jedna prezentująca lalki teatralne, a druga ulubionych bohaterów baśniowych. Zorganizowano też klasowy przegląd przedstawień pantomimy, przygotowywanych w bibliotece w Dębowej Łące. Choreografią i reżyserią zajęła się bibliotekarka Justyna Kułakowska wraz z wychowawcami klas. 25 marca koło teatralne ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie zaprezentowało przedstawienie „Piękna i bestia”. Kolejny dzień urozmaicił występ teatru „Frajda” i pokaz technik lalkowych.

Podczas finału tygodnia teatru uczniowie SOSzW pokazali spektakl o Czerwonym Kapturku. Rozstrzygnięto także I Międzyszkolny Konkurs Plastyczny „Mój ulubiony bohater baśniowy” i „Lalka teatralna”, zorganizowany przez nauczycielki Małgorzatę Słomską i Beatę Kujanek w ramach autorskiego programu „Bajki Pomagajki”. Na konkurs wpłynęło 50 prac przedstawiających baśniowego ulubieńca oraz

30 lalek pomysłowo wykonanych przez uczniów szkół specjalnych z naszego województwa.

W kategorii „Mój ulubiony bohater baśniowy” I miejsce zajął Janusz Leśniak z Zespołu Szkół w Koronowie. Drugie miejsce przypadło Damianowi Kijanowskiemu ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wielgiem, trzecie Joannie Laskowskiej z Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w Grudziądzu.

Najpiękniejszą lalkę teatralną wykonał natomiast Aleksander Milewski z Zespołu Szkół nr 6 w Toruniu. Drugie miejsce w tej kategorii zajęła Oliwia Leszczyńska z Zespołu Szkół i Placówek w Radziejowie, a trzecie Alina Balcerzak ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 w Grudziądzu. Pozostali uczestnicy za ciężką pracę i pomysłowość otrzymali wyróżnienia.

Tydzień teatru zorganizowano w ramach finału realizowanej od trzech lat w ośrodku w Dębowej Łące innowacji pedagogicznej „Teatralne wariacje”.

oprac. (pg), fot. nadesłane
REKLAMA

OGŁOSZENIE

profil
zaufany

ZAŁATWIAJ
SPRAWY URZĘDOWE
PRZEZ INTERNET

JUŻ OD DZIŚ MOŻESZ ZAŁATWIAĆ SPRAWY URZĘDOWE PRZEZ INTERNET!

Wystarczy jedna wizyta w Urzędzie Gminy, podczas której założysz profil zaufany. Profil zaufany to bezpłatna alternatywa dla podpisu elektronicznego. Dzięki profilowi można załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną. Działa on podobnie jak odręczny podpis – identyfikuje osobę, która ten profil wykorzystuje.

Korzyści ze stosowania profilu zaufanego:

- oszczędność – uzyskanie i korzystanie z profilu zaufanego nie wiąże się z ponoszeniem kosztów,
- poprawa bezpieczeństwa w porównaniu do podpisu składanego w sposób odręczny,
- niezależność od dodatkowych urządzeń – nie wymaga stosowania czytników kart, ani instalacji oprogramowania,
- możliwość załatwienia większości spraw administracyjnych przez internet.

Jedno konto umożliwia załatwianie spraw w urzędzie gminy, w starostwie powiatowym, urzędzie wojewódzkim, ZUS-ie i wielu innych instytucjach. Nie czekaj! Już dziś zacznij korzystać z nowych możliwości!

Lista urzędów, w których utworzone zostały Punkty Potwierdzające Profil Zaufany i adresy kontaktowe:

Urząd Gminy
w Płużnicy
Sekretariat
tel. 56 687-52-00

Urząd Gminy
Grudziądz
pokój nr 103
tel. 56 45-111-16

Urząd Gminy
Wąbrzeźno
pokój nr 1
tel. 56 687-75-44

Urząd Gminy
Unieście
USC
tel. 56 686-87-20

Urząd Miasta
i Gminy Łasin
Sekretariat
tel. 56 466-50-43

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Internetowy urząd” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Firma Usługowo-Handlowa ALTECH
Aleksandra Szarszewska
Sokoligóra 54,
87-400 Golub-Dobrzyń
kontakt: 606 116 562, 666 591 748
oferuje siew kukurydzy i zbóż (pogrubione)

Uczniowie z tytułami

RYŃSK ➤ Zespół Szkół w Ryńsku ma powody do dumy: może pochwalić się trzema laureatami i trzema finalistami prestiżowych konkursów przedmiotowych

Podwójnym zwycięzcą jest Mateusz Pąk, uczeń klasy szóstej Szkoły Podstawowej w Ryńsku. Został laureatem konkursu przedmiotowego z matematyki i finalistą przedmiotowego konkursu z przyrody. Mateusza do zmagania przygotowały nauczycielki: Marta Łęgowska (matematyka) i Irena Lewandowska (przyroda).

Zofia Kiedewicz z klasy piątej oraz Karina Groszewska z klasy szóstej zostały finalistkami przedmiotowego konkursu z języka polskiego dla szkół podsta-

wowych. Z uczennicami pracowała Gabriela Markowska.

Gimnazjalistki z Ryńska nie okazały się gorsze. Tytuł laureatki konkursu przedmiotowego z biologii zdobyła Marta Grabowska z klasy IIa, której opiekunem była Justyna Gorgolewska. Natomiast Klaudia Brunath z klasy IIIa została laureatką konkursu przedmiotowego z chemii. Przygotowywała się pod okiem Karoliny Zawady.

Zdobycie tytułu laureata w konkursach przedmiotowych, organizowanych przez Kura-

torium Oświaty w Bydgoszczy, jest nie tylko ukoronowaniem systematycznej i wytrwałej pracy uczniów i ich nauczycieli, ale niesie ze sobą także inne przywileje. Laureatom przysługuje zwolnienie z odpowiedniej części sprawdzianu szóstoklasisty i zakresu danej części egzaminu gimnazjalnego. Mają też gwarancję przyjęcia do wybranej przez siebie szkoły na kolejnym etapie kształcenia.

oprac. (pg), fot. nadesłane

Laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych ze swoimi nauczycielkami

Nieruchomość w powiecie brodnickim

SPRZEDAM DOM
Grabowiec
gm. Bobrowo
ATRAKCYJNA CENA!
tel: 662-061-319

OGŁOSZENIE

**SALONY
SPORTOWE
STELA-MAR**

PROMOCJA
549
zł

PROMOCJA ARKUS DELTA MISS 24" SHIMANO
*PROMOCJA OBOWIĄZUJE DO 16 04 2015

WĄBRZEŹNO – KOPERNIKA 7
NOWY SKLEP - GEN.SIKORSKIEGO 8

KAMPAANIA INFORMACYJNA MINISTERSTWA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Porozmawiajmy o Funduszach Europejskich

Leczenie i profilaktyka

Gabinet ordynatora. Ordynator i rehabilitantka. Duży stół lub biurko. Na stole leży wycięta z papieru sylwetka monstrualnie otyłego człowieka. Sylwetka nie mieści się na stole, papier zwisa na boki.

R: Dzień dobry.

O: Dzień dobry. Poproszę panią, żebyśmy porozmawiali w ważnej sprawie. (wskazuje na papier) Jak się pani podoba?

R: (zdezorientowana) Nowy obrus?

O: Nie, to pani przyszły pacjent.

R: (niepewnie) To żart?

O: Smutna prawda. Coraz więcej osób na świecie, w Polsce też, popada w uzależnienie od jedzenia. Natógowcy jedzą bez opamiętania i tyją do monstrualnych rozmiarów. A przy tym chorują – na miażdżycę, cukrzycę, nadciśnienie, które prowadzą do niewydolności krążenia. Pamięta pani tę pacjentkę z zawalem, która ważyła prawie 200 kilogramów?

R: Jak mogę nie pamiętać. To cud, że ją uratowaliśmy. Nawet profesor Woźniak musiał z nami wszystkimi kłócić na podłodze prawie 6 godzin.

O: Właśnie, gdyby znów nam się trafił tak poważnie chory, to byśmy mieli powtórkę sytuacji. Powiem więcej. Jeżeli takiego pacjenta nie odchudzimy do rozsądnej wagi, to nigdy go nie wyleczymy z żadnej choroby, a nie tylko z niewydolności krążenia.

Nie, to pani przyszły pacjent

Nowy obrus?

R: Wypuszczamy ich do domu, a oni za jakiś czas wracają ciężsi o 50 kilo i znów to samo.

O: Właśnie. Chciałbym panią namówić na udział w pewnym projekcie. Oby nie tylko w projekcie.

R: Słucham.

O: Wie pani, nasz szpital się zwalnia.

R: Ten duży pokój z aparaturą diagnostyczną?

O: Tak, wreszcie możemy ją przenieść na oddziały, a pustą salę wyposażyć w specjalne łóżka dla chorych z ogromną nadwagą i w niezbędną aparaturę monitorującą ich stan. Mamy w naszym szpitalu fachowców – kardiologów, chirurgów, psychologów, dietetyka, dobrze wy-

posażone sale operacyjne. Ale pacjent kardiologiczny z dużą nadwagą wymaga zwykle nadzwyczajnej interwencji chirurgicznej i rehabilitacji.

R: Rozumiem, że miałabym się zająć rehabilitacją tych pacjentów?

O: Dobrze pani rozumie. Niektórzy z nich nie są nawet w stanie podnieść plastikowego kubka do ust. Byłem na spotkaniu ze specjalistą od Funduszy Europejskich. Bardzo przytomnie mówił o dotacjach unijnych na najbliższe lata. Jego zdaniem warto się wgrzyźć w te Regionalne Programy Operacyjne, ale też w ogólnopolski Program Wiedza Edukacja Rozwój, bo tam

będą ogłaszane odpowiednie dla nas konkursy.

R: Mamy szansę?

O: Pani Barbaro, Hannibal na stoniach pokonał Alpy, a my musimy wyremontować i wyposażyć tylko jedną szpitalną salę. I o to możemy się śmiało ubiegać. (mówiąc, zwinia „obrus” w rulon) Szczególnie, że rekomendowane jest wykorzystanie środków unijnych na projekty związane z chorobami cywilizacyjnymi.

R: A tu będziemy mieli chyba wszystkie naraz, bo ci pacjenci są zrujnowani i fizycznie, i psychicznie.

O: No to podnosimy kotwicę, tak?

R: Tak jest, szefie.

Stanisław Tym

Wsparcie ochrony zdrowia

Fundusze Europejskie od lat pomagają polskim szpitalom i ośrodkom zdrowia. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) finansuje profilaktykę chorób zawodowych i cywilizacyjnych, zwłaszcza dotyczących osoby pracujące zawodowo. Współpraca centrów naukowych z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej i szpitalami ogólnymi dotyczy chorób cywilizacyjnych, nowych terapii i rehabilitacji, a także metod profilaktyki, w tym otyłości. Efektem jest pełniejsza opieka nad chorymi. Dodatkowo, środki na wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych są przewidziane w programie Infrastruktura i Środowisko. Remonty, sprzęt i wyposażenie sfinansują Regionalne Programy Operacyjne (RPO).

www.funduszeuropejskie.gov.pl

Bezpłatne informacje o Funduszach Europejskich uzyskasz w stacjonarnych lub mobilnych Punktach Informacyjnych Funduszy Europejskich, działających w całym kraju. Adresy Punktów:

www.funduszeuropejskie.gov.pl/punkty

Film „Porozmawiajmy o Funduszach Europejskich” oglądaj na YouTube

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna

Wielkanoc

W świątecznym klimacie

Tradycyjnie już zaprosiliśmy mieszkańców Wąbrzeźna i okolic do wspólnych fotografii z Zajączkiem i Kurczakiem. Dziś publikujemy drugą część zdjęć.

fot. Paulina Grochowalska

Zagrali na chwałę Pana

WĄBRZEŻNO ➤ W Wielką Środę mieszkańcy Wąbrzeźna mieli okazję obejrzyć i przeżyć poruszające Misterium Męki Pańskiej

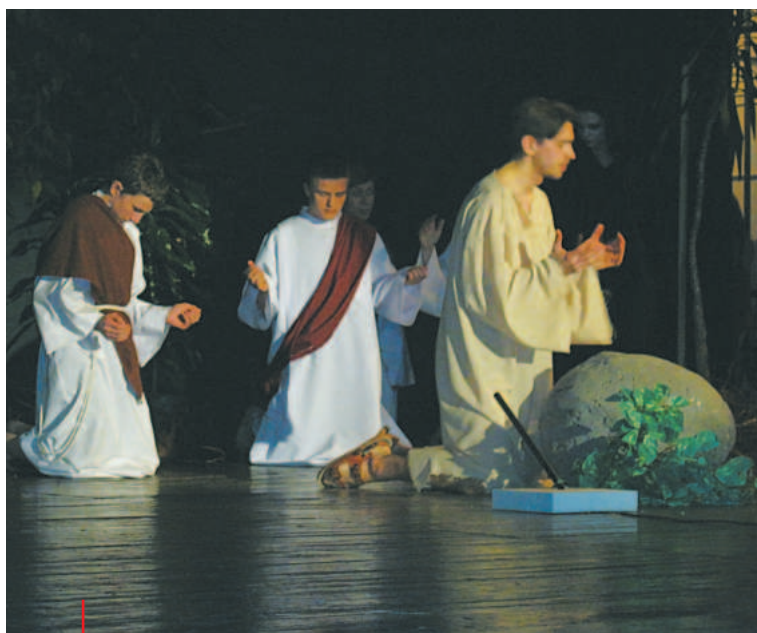

Biczowanie Jezusa i drwiny rzymskich żołnierzy (fot. WDK)

Publiczność, która przyszła zobaczyć rekonstrukcję wydarzeń z ostatnich godzin życia Jezusa Chrystusa, wypełniła salę Wąbrzeskiego Domu Kultury po brzegi. Poruszające sceny pojmowania Chrystusa, jego biczowania i ukrzyżowania w wykonaniu młodych aktorów na długo

pozostaną w pamięci widzów. To doświadczenie pozwoliło obecnym lepiej zrozumieć istotę świąt Wielkiej Nocy.

Przedstawienie zrealizowała grupa teatralna Talitha Kum wraz z przyjaciółmi. To działająca przy parafii Matki Bożej Królowej Polski wspólnota, która

Po ostatniej wieczerzy Chrystus poszedł z apostołami do Ogrodu Oliwnego

za główny cel wyznaczyła sobie ewangelizację za pomocą teatru.

– Chcieliśmy coś zrobić na chwałę Pana i przybliżyć mękę Chrystusa. To był pomysł na post. Przyjęliśmy taką formę ewangelizacji, żeby pokazać, że kościół nie jest nudny, a w Wąbrzeźnie są młodzi i ambitni ludzie – mówi ks. Bartłomiej Surdykowski, który wcielił się w rolę jednego z apostołów i Szymona Cyrenejczyka oraz Kamil Boduch, który zagrał jednego z uczniów Jezusa i żołnierza rzymskiego.

Inscenizacja została wsparta również przez mieszkańców i pracowników Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie. Dla podopiecznych DPS udział w przedstawieniu był doskonałą okazją do integracji społecznej.

Misterium Męki Pańskiej przygotowano na podstawie scenariusza Anety Antosiak „Pasja oczami Marii Magdaleny”. W główne role wcielili się Łukasz Otręba (Jezus), Natalia Wójcik (Maryja), Magdalena Domarecka (Maria Magdalena),

Jarosław Szczepański (Kajfasz), Bartłomiej Zaleśkiewicz (Piłat), Mateusz Rudnicki oraz Szymon Rudnicki (arcykapłani), Agata Zywert (Weronika) i Sandra Otręba (Szatan).

Paulina Grochowalska
fot. (pg), WDK

Poruszająca scena ukrzyżowania na długo postanie w pamięci widzów (fot. WDK)

Publiczność, która przyszła zobaczyć rekonstrukcję wydarzeń z ostatnich godzin życia Jezusa Chrystusa, wypełniła salę Wąbrzeskiego Domu Kultury po brzegi

Prawo

Wchodzą nowe...

dokończenie ze str. 1

Na początku roku wiele mówiło się o pomysłe zróżnicowania mandatów w zależności od zarobków. Kara miałaby być naliczana proporcjonalnie do tego, ile zarabiamy. Na razie nie wiadomo czy w ogóle sprawa stanie na obradach Sejmu. – Jeśli chodzi o projekt uzależnienia wysokości mandatów od wysokości zarobków, to został on zgłoszo-

ny przez grupę posłów – mówi Robert Gawłowski, doradca sekretarza stanu Grzegorza Karpńskiego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. – W związku z tym podlega on parlamentarnemu procesowi legislacyjnemu i trafia do opiniowania przez rząd dopiero po zgłoszeniu do laski marszałkowskiej stosowanego projektu aktu prawnego. Do tej pory nic takiego do MSW

nie trafiło.

Pojawiają się też informacje, że mają nastąpić zmiany w rozliczaniu straży miejskiej z mandatów. Pieniądze z tego tytułu miałyby trafiać do budżetu centralnego, a nie – jak do tej pory – do gminnej kasy. Na razie jednak nie pojawił się projekt w tej sprawie.

Katarzyna Fus

Droga krzyżowa (fot. WDK)

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

PIĄTEK 20:00 TVN - TRANSFORMERS

Science-fiction, 144 min, USA, 2007

Dwie rasy robotów - Autoboty i Decepticony - prowadzą między sobą wojnę, od której zależy los wszechświata. Kiedy wojna przenosi się na ziemię, na drodze Decepticonów staje Sam Witwicky. Sam jest zwykłym nastolatkiem, który interesuje się samochodami. Nieświadomy tego, że jest ostatnią szansą na przetrwanie rasy ludzkiej, Sam razem ze swoją przyjaciółką Mikaelą znajduje się w samym środku wojny pomiędzy robotami. Kiedy ważą się losy świata, Sam zdaje sobie sprawę z powagi sytuacji.

SOBOTA 20:05 TVP 2 - PORADNIK POZYTYWNEGO MYŚLENIA

Komediodramat, 122 min, USA, 2012

Pat Solatano nie jest zwykłym facetem i ma papiery, którymi może to udowodnić. Po ośmiu miesiącach terapii wraca do rodzinnego domu, by zacząć od nowa w ramach filozofii "pozytywnego myślenia". Jego konsekwentna strategia zmienia się, gdy poznaje intrygującą dziewczynę z sąsiedztwa, Tiffany. Wzajemna niechęć pary ekscentryków przeradza się w niespodziewaną więź, a wszystkie dotychczasowe plany mogą stać się jedynie nieważnymi wspomnieniami.

PONIEDZIAŁEK 20:00 TVP 7 - WYDZIAŁ WEWNĘTRZNY

Thriller, 115 min, USA, 1990

Dennis Peck wie, jak wyprać brudną forszę, zorganizować napad, za odpowiednią cenę może nawet zaaranżować morderstwo. Wie, jak to się robi - w końcu jest gliną. Jego tropem podąża Raymond Avila z wydziału spraw wewnętrznych. Peck nie zamierza jednak łatwo się poddać. Korupcja, szantaż, a nawet zbrodnia to jego niezawodna broń, z pomocą której rujnuje karierę oraz małżeństwo Avili...

ŚRODA 20:00 TVN 7 - TRENER

Dramat obyczajowy, 136 min, Niemcy, USA, 2005

Ken Carter jest trenerem koszykówki. Po wielu latach wraca do szkoły, w której zaczynał swą karierę sportową, aby objąć ster nad chłopakami z Richmond. Metody jego pracy są bardzo kontrowersyjne. Już na samym początku wyrzuca kilku zawodników mających się za gwiazdy. Największy jednak skandal wywołał zamykając salę gimnastyczną dla zawodników, aż do czasu gdy nie poprawią ocen. Pomimo tego, że ma przeciw sobie niemal wszystkich nadal pozostaje nieugięty. Dla niego najważniejsze jest to, aby jego podopieczni dostali się na studia. Film oparty na autentycznych wydarzeniach.

TVP 1

06:00 Telezakupy
06:35 Australia. Opowieść o ewolucji
07:35 Telezakupy
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:35 Telezakupy
08:55 Jaka to melodia? - rozrywka
09:25 Klan odc. 2732 - serial
09:55 Ojciec Mateusz odc. 147 - serial
10:55 Wspaniałe stulecie odc. 113 - serial

12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:20 Smaki polskie
12:35 Przepis dnia
12:40 Epitafia katyńskie odc. 7
12:45 Król słoń
13:55 Autostrada do nieba odc. 65 - serial

14:45 Epitafia katyńskie odc. 8
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:10 Okrasa łamie przepisy
15:45 Wspaniałe stulecie odc. 114 - serial

16:50 Epitafia katyńskie
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2733 - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości

20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Europy w Tbilisi - podnoszenie ciężarów
20:10 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz s. 13 odc. 5 - serial

21:25 Sprawa dla reportera
22:20 Smoleńsk 2010 - Na własne oczy
23:30 W garniturach odc. 5 - serial
00:25 Druga szansa s. 2 odc. 11, 12 - serial

01:50 Naszaarmia.pl
02:25 Sprawa dla reportera

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 983 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2048 - serial
11:25 Szkoła odc. 105 - serial
12:25 Szpital odc. 333 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 35 - rozrywka

14:00 Ukryta prawda odc. 454 - serial
15:00 Szkoła odc. 106 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2443 - talk show

17:00 Ukryta prawda odc. 455 - serial
18:00 Szpital odc. 334 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!

20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2049 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 36 - rozrywka

21:30 Kuchenne rewolucje s. 11 odc. 6 - rozrywka
22:30 Poranek kojota - komedia
00:30 Superwizjer

01:05 Uwaga!
01:30 Sekrety magii odc. 332 - rozrywka

02:50 Rozmowy w toku odc. 2443 - talk show

06:00 Złotopolscy odc. 158, 159 - serial
07:00 Gliniarz i prokurator odc. 14 - serial

08:00 Detektyw Monk s. 2 odc. 2, 3 - serial

09:50 Sekret s. 3 odc. 164 - serial
10:50 Twój Puls
12:30 Zbuntowany anioł odc. 66 - serial

13:25 Królowa serc odc. 80 - serial
14:25 Niania s. 5 odc. 70, 71, 72 - serial

15:55 13. posterunek s. 2 odc. 33, 34 - serial

17:10 Wojciech Cejrowski.
Boso Karaiby odc. 5, 6, 7
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 24, 25 - serial

20:00 Niania - komedia
22:05 Noc w Roxbury - komedia
23:50 Piła III - horror

02:00 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 12 - rozrywka

TVP 2

06:05 M jak miłość odc. 765, 766 - serial

08:00 Pytanie na śniadanie

11:10 Barwy szczęścia odc. 1270 - serial

11:45 Na dobre i na złe odc. 510 - serial

12:50 Dzięki Bogu już weekend odc. 20 - rozrywka

13:45 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 33

14:20 Licencja na wychowanie odc. 23 - serial

14:55 Na sygnale odc. 22 - serial

15:25 Rodzinka.pl odc. 56 - serial

16:00 Panorama - kraj

16:15 Pogoda - kraj

16:25 Na dobre i na złe odc. 594 - serial

17:20 Tropem nieznanego odc. 10

18:00 Panorama

18:30 Sport-telegram

18:40 Pogoda

18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka

19:25 Barwy szczęścia odc. 1270, 1271 - serial

20:40 Alex Cross - thriller

22:30 Miłość - dramat obyczajowy

00:30 Córka prezydenta - komedia romantyczna

02:25 Miłość - dramat obyczajowy

06:30 Męski typ s. 2 odc. 9 - talk show

07:00 Julia odc. 165 - serial

07:35 Brzydula odc. 100 - serial

08:10 Sąd rodzinny odc. 168 - serial

09:10 Sędzia Anna Maria
Wesołowska odc. 569 - serial

10:10 Dr House s. 2 odc. 22 - serial

11:15 Mango - Telezakupy

12:50 Sąd rodzinny odc. 169 - serial

13:50 Szpital odc. 97 - serial

14:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska odc. 570 - serial

15:50 Julia odc. 166 - serial

16:25 Brzydula odc. 101 - serial

17:00 Kobieta ze stali odc. 28 - serial

18:00 Dr House s. 2 odc. 23, 24 - serial

20:00 Stosunki międzymiastowe
- komedia romantyczna

22:15 Mentalista s. 3 odc. 23 - serial

23:10 Teksańska masakra piłą
mechaniczną: Początek - horror

01:15 Sekrety magii odc. 332 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne

07:25 Hrabina Cosel odc. 1 - serial

08:30 Ameryka w prime time'ie odc. 1

09:40 Jak zrobić słońca w trąbę
- komedia

11:30 Bitwa o literaturę

12:00 Beethoven, jego następcy i kontynuatorzy

12:40 Studio R odc. 25

13:10 Informacje kulturalne

13:30 Noc w Varennes
- dramat historyczny

16:10 Hrabina Cosel odc. 1 - serial

17:15 Ameryka w prime time'ie odc. 1

18:15 5 x Kantor odc. 4 - kultura

18:40 Kasztelanka - film obyczajowy

19:55 Koło - film krótkometrażowy

20:20 Hala odlotów odc. 103
- talk show

21:15 Good Night, and Good Luck
- dramat obyczajowy

23:00 Hala odlotów odc. 103
- talk show

23:55 Studio Kultura

00:00 Żył - dramat wojenny

02:30 Kiedy smok połknął słońce

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 27
- serial

09:00 Malanowski i Partnerzy
s. 5 odc. 188, 189 - serial

10:00 Dzień, który zmienił moje życie
s. 3 odc. 27 - serial

11:00 Dlaczego ja? odc. 436 - serial

12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 28 - serial

13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 28
- serial

14:00 Pierwsza miłość odc. 2076
- serial

14:45 Dzień, który zmienił moje życie
s. 3 odc. 28 - serial

15:50 Wydarzenia

16:10 Pogoda

16:15 Interwencja

16:30 Malanowski i Partnerzy
s. 14 odc. 715 - serial

17:00 Dlaczego ja? odc. 626 - serial

18:00 Pierwsza miłość odc. 2077
- serial

18:50 Wydarzenia

19:20 Sport

19:25 Pogoda

19:30 Świat według Kiepskich
odc. 216 - serial

20:05 Zdrady s. 5 odc. 6 - serial

21:05 Przyjaciółki s. 5 odc. 6 - serial

22:05 Spadkobiercy - komediodramat

00:40 Oczywiście kłamstwa - dramat obyczajowy

02:30 Tajemnice losu

06:00 Istne szaleństwo odc. 5
- rozrywka

07:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo
odc. 12 - serial

07:35 Jake i piraci z Nibylandii
odc. 23 - serial

08:05 Szczenięce lata Toma
i Jerry'ego odc. 2 - serial

08:35 Jake i piraci z Nibylandii
odc. 26 - serial

09:00 Garfield Show
odc. 30, 31, 38, 39 - serial

10:00 Czarodziej z Waverly Place
odc. 14, 15 - serial

11:00 Dzikie serce odc. 26 - serial,

12:00 Sekrety sąsiadów odc. 22, 62
- serial

13:00 Policjantki i policjanci odc. 62
- serial

14:00 STOP Drogówka

15:00 Dom nie do poznania
odc. 110, 111 - rozrywka

17:00 Dzikie serce odc. 27 - serial

18:00 Sekrety sąsiadów odc. 23, 63
- serial

19:00 Policjantki i policjanci
odc. 63 - serial

20:00 Latająca forteca - film wojenny

22:05 Lwie serce - film sensacyjny

00:20 Spadkobiercy odc. 32
- rozrywka

01:20 Interwencja

01:55 Graffiti

02:10 Gość "Wydarzeń"

02:30 Tak czy nie

06:50 Dziennik telewizyjny

07:35 Makłowicz w podróży

08:10 Cafe Historia

08:30 Encyklopedia II wojny
światowej

09:00 Wspaniałe stulecie

10:00 Byli sobie odkrywcy

10:30 Zaproszenie

11:05 Fatima i świat

12:10 Clemenceau

14:15 Notacje

14:30 Polska i świat z historią w tle

14:50 Regiony z historią

15:20 Sensacje XX wieku

16:15 Było, nie minęło - kronika
związków historii

16:50 Tajemnice początków Polski

17:40 Ex libris

18:00 Wspaniałe stulecie

19:00 Byli sobie odkrywcy

19:30 Z kabaretowego archiwum

19:45 Fatima i świat

20:40 Lekcja historii

21:00 Było, nie minęło - kronika
związków historii

21:40 Sensacje XX wieku

22:40 Szerokie tory

23:15 Miejsca przekłęte

00:15 Hubal

02:35 Zaproszenie

06:00 Telezakupy
06:35 Król słoń
07:35 Telezakupy
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:35 Telezakupy
08:55 Epitafia katyńskie odc. 9
09:00 Jaka to melodia? - rozrywka
09:35 Klan odc. 2733 - serial
10:00 Ojciec Mateusz odc. 148 - serial
10:55 Wspaniałe stulecie odc. 114 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:40 Epitafia katyńskie odc. 10
12:45 Nosorożce. Kłatwa magicznego rogu
13:55 Autostrada do nieba odc. 66 - serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:45 Wspaniałe stulecie odc. 115 - serial
16:50 Epitafia katyńskie odc. 11
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2734 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:03 Mistrzostwa Europy w Tbilisi - kronika - podnoszenie ciężarów
20:10 Pogoda
20:15 Pogoda dla kierowców
20:25 Taifanka odc. 5 - serial
21:25 16 przecznic - film sensacyjny
23:15 Zemsta s. 2 odc. 18 - serial
00:10 Prymas. Trzy lata z tysiąca - dramat społeczny
02:00 W garniturach odc. 5 - serial
02:50 Notacje odc. 634

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 984 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2049 - serial
11:25 Szkoła odc. 106 - serial
12:25 Szpital odc. 334 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 36 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 455 - serial
15:00 Szkoła odc. 107 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2444 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 456 - serial
18:00 Szpital odc. 335 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Transformers - film science-fiction
23:00 Rytuał - thriller
01:20 Kuba Wojewódzki s. 9 odc. 19 - talk show
02:25 Uwaga!
02:40 Sekrety magii odc. 333 - rozrywka

06:00 Rodzinny ogród s. 3 odc. 4 - rozrywka
06:30 Złotopolscy odc. 160 - serial
07:00 Gliniarz i prokurator odc. 15 - serial
08:00 Detektyw Monk s. 2 odc. 3, 4 - serial
09:50 Sekret s. 3 odc. 165 - serial
10:50 Twój Puls
12:30 Zbuntowany anioł odc. 67 - serial
13:30 Królowa serc odc. 81 - serial
14:30 Niania s. 5 odc. 72, 73, 74 - serial
16:00 Przypadki Cezarego P. odc. 5, 6 - serial
17:20 Wojciech Cejrowski. Boso Karaiby odc. 7, 8
18:30 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 1
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 25, 26 - serial
20:00 Niepokonany III: Odkupienie - film sensacyjny
22:00 Prowokacja - film sensacyjny
23:55 Anatomia upadku
01:30 Anatomia upadku 2

06:00 M jak miłość odc. 766, 767 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1271 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 511 - serial
12:45 Postaw na milion - rozrywka
13:45 Anna Dymna - spotkajmy się - dyskusja
14:20 Licencja na wychowanie odc. 24 - serial
14:55 Na sygnale odc. 23 - serial
15:20 Rodzinka.pl odc. 57 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:15 Pogoda - kraj
16:20 WOK - wszystko o kulturze
16:30 Wczasy z Kabaretem - Szczecin 2013 - rozrywka
17:45 WOK - wszystko o kulturze
17:55 Latający Klub II - pas startowy - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Kocham kino - kultura
20:10 O mnie się nie martw s. 2 odc. 5 - serial
21:05 Rodzinka.pl odc. 139 - serial
21:35 Rodzinka.pl s. 6 odc. 140 - serial
22:15 Latający Klub II, czyli wieczór kabaretowy odc. 6 - rozrywka
23:45 Alex Cross - thriller
01:35 Dom zły - dramat obyczajowy

06:30 Męski typ odc. 1 - talk show
07:00 Julia odc. 166 - serial
07:35 Brzydula odc. 101 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 169 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 570 - serial
10:10 Dr House s. 2 odc. 24 - serial
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 170 - serial
13:50 Szpital odc. 98 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 571 - serial
15:50 Julia odc. 167 - serial
16:25 Brzydula odc. 102 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 29 - serial
18:00 Dr House s. 3 odc. 1 - serial
19:00 Stowarzyszenie wędrujących dżinsów II - komedia
21:35 Uwierz w ducha - melodramat
00:10 Miasteczko - horror
02:10 Czarne lustro s. 2 odc. 3 - serial

07:15 Hrabina Cosel odc. 2 - serial
08:15 Lacan. Spotkanie z psychoanalizą
09:20 Cyrk Columbia - komediodramat
11:30 Hala odlotów odc. 103 - talk show
12:20 Libera - przewodnik po sztuce
12:30 Gadzio
12:45 Obcy VI - film obyczajowy
13:25 Dzień listopadowy - dramat obyczajowy
14:10 W ślepej uliczce - dramat kryminalny
16:15 Hrabina Cosel odc. 2 - serial
17:15 Lacan. Spotkanie z psychoanalizą
18:15 5 x Kantor odc. 6 - kultura
18:40 Jej portret - film psychologiczny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Śmierć w ogrodzie - dramat obyczajowy
22:15 Tygodnik kulturalny
23:05 Studio Kultura
23:10 Dom Latających Sztyletów - film sensacyjny
01:20 Śmierć w ogrodzie - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 28 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 5 odc. 190, 191 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 28 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 437 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 29 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 29 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2077 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 29 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 716 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 627 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2078 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 218 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami s. 3 odc. 5 - rozrywka
22:05 Zmierzch - film fantastyczny
00:45 Gala boksu zawodowego - boks
01:45 Must be the music - tylko muzyka s. 9 odc. 3 - rozrywka

06:00 Istne szaleństwo odc. 6 - rozrywka
07:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 13 - serial
07:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 24 - serial
08:05 Szczenięce lata Toma i Jerry'ego odc. 3 - serial
08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 1 - serial
09:00 Garfield Show odc. 32, 33, 40, 41 - serial
10:00 Czarodzieje z Waverly Place odc. 16, 17 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 27 - serial
12:00 Pamiętniki z wakacji odc. 38, 39 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 112, 113 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 28 - serial
18:00 Pamiętniki z wakacji odc. 40, 41 - serial
20:05 Ziemska apokalipsa - film science-fiction
21:55 STOP Drogówka
23:15 Madame de Bonplaisir - film erotyczny
01:10 Irlandia - Polska - piłka nożna

06:50 Smoleńsk 2010. Pamiętamy
07:35 Makłowicz w podróży
08:10 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Wspaniałe stulecie
10:00 Byli sobie odkrywcy
10:40 Wiadomości
11:20 Fatima i świat
12:15 Muzeum polskiej piosenki
12:35 Moja Polska - rzecz o prezydencie Ryszardzie Kaczorowskim
13:35 Gorycz i chwała
14:20 Notacje
14:40 Koło historii
15:20 Sensacje XX wieku
16:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:55 Królowa Panoram
18:00 Wspaniałe stulecie
19:05 Byli sobie odkrywcy
19:45 Smoleński lot
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:40 Szerokie tory
23:20 Doceniałam każdy przeżyty dzień
00:20 Tarcza Rzeczypospolitej
01:10 Pociąg specjalny Warszawa - Smoleńsk - Warszawa
01:40 Wojny z Indianami
02:35 Rozkaz sumienia

06:05 Ekspres miłosierdzia odc. 19
06:35 Pełnosprawni - magazyn
06:50 Las bliżej nas
07:20 Dzień dobry w sobotę
07:55 Rok w ogrodzie
08:15 Epitafia katyńskie odc. 12
08:25 Naszaarmia.pl
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:30 Czterej pancerni i pies odc. 14 - serial
10:40 Weekendowy magazyn filmowy - kultura
11:05 Jak to działa?
11:35 Wiadomości naukowe
11:40 Epitafia katyńskie odc. 13
11:50 Obcy na poddaszu - film fantastyczny
13:20 Podróż życia - rozrywka
13:50 Epitafia katyńskie odc. 14
14:05 Okrasa łamie przepisy
15:00 Lechia Gdańsk - Legia Warszawa - piłka nożna
17:25 Teleexpress
17:40 Ojciec Mateusz s. 13 odc. 5 - serial
18:35 Ranczo s. 9 odc. 5 - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Europy w Tbilisi - podnoszenie ciężarów
20:08 GOL T-Mobile Ekstraklasa - magazyn
20:15 Pogoda
20:25 Strażacy odc. 6 - serial
21:25 Syberia polska - dramat historyczny
23:45 Oszustwo odc. 5 - serial
00:35 16 przecznic - film sensacyjny
02:25 Głina odc. 21 - serial

07:55 Detektywi odc. 985 - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 2046, 2047, 2048, 2049 - serial
12:45 Mąż czy nie mąż odc. 6 - serial
13:20 Nie rób scen odc. 6 - serial
13:55 You can dance - Po prostu tańcz! s. 8 odc. 6 - rozrywka
15:00 Project Runway s. 2 odc. 6 - rozrywka
16:05 Mamy cię! odc. 6 - rozrywka
17:25 Odlotowy ogród
18:00 Kuchenne rewolucje s. 11 odc. 6 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mali giganci odc. 6 - rozrywka
21:50 Kac Vegas - komedia
00:05 Transformers - film science-fiction

06:00 Niania s. 5 odc. 71, 73 - serial
07:00 Taki jest świat
07:55 Rodzinny ogród s. 3 odc. 5 - rozrywka
08:25 Wojciech Cejrowski. Boso Karaiby odc. 2, 3, 4
10:30 Walka o bagaż s. 3 odc. 2, 3
11:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
14:15 Mali geniusze - komedia
16:15 13. posterunek s. 2 odc. 32, 33, 34, 35 - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 26, 27 - serial
20:00 Snajper II - film sensacyjny
21:55 Następny - film sensacyjny
23:55 Piła IV - horror
01:55 Zobacz to!
02:50 Dyżur s. 2 odc. 27

06:10 Prawo natury odc. 1
07:10 M jak miłość odc. 1132 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:05 Kultura, głupcze
11:40 O mnie się nie martw - serial
11:45 Przygarnij mnie odc. 2 - rozrywka
12:50 Kabaretowe hity 2014 odc. 5 - rozrywka
13:25 Sztuka życia
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Rodzinka.pl odc. 139 - serial
15:15 O mnie się nie martw s. 2 odc. 5 - serial
16:05 WOK - wszystko o kulturze
16:20 Paranienormalni Tonight odc. 5 - rozrywka
17:05 Słowo na niedzielę
17:15 Na sygnale s. 3 odc. 54 - serial
17:45 WOK - wszystko o kulturze
17:55 Przygarnij mnie - rozrywka
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 Poradnik pozytywnego myślenia - komediodramat
22:15 Dom zły - dramat obyczajowy
00:15 Bracia akustycznie - rozrywka
01:20 WOK - wszystko o kulturze
01:50 Nie słysząc zła - thriller

06:40 Męski typ odc. 2 - talk show
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Castle s. 2 odc. 7, 8 - serial
11:15 Bananowy doktor s. 2 odc. 4 - serial
12:15 Czarny rumak powraca - film przygodowy
14:25 Psim tropem do domu - film obyczajowy
16:30 Stowarzyszenie wędrujących dżinsów II - komedia
19:00 Podróż przedślubna - komedia romantyczna
21:25 Prawo jazdy - komedia sensacyjna
23:10 Zabójcza broń - komedia sensacyjna
01:35 Sekrety magii odc. 334 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Królowa Bona odc. 1 - serial
08:30 Design odc. 4
09:10 Kultura od kuchni
09:30 Dziewczyna Piętaszek - komediodramat
11:10 Informacje kulturalne
11:30 Cappuccino z książką
12:00 Najświętsza Panienka, Koptowie i ja
13:45 Ziegenort - film krótkometrażowy
14:15 Młoda Kultura
15:40 Wydarzenie aktualne
16:20 Sabotaż - thriller
18:20 Tygodnik kulturalny
19:15 Legendy rocka odc. 11, 12
20:20 Z dystansu - dramat obyczajowy
22:15 Mad Men s. 7 odc. 5 - serial
23:10 Max Raabe & Palast Orchester - Noc w Berlinie
00:10 Sabotaż - thriller
02:15 Z dystansu - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków odc. 19 - serial
08:15 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 14, 15, 16, 17 - serial
10:15 Ewa gotuje
10:45 Nasz nowy dom odc. 40 - rozrywka
11:45 Top chef s. 4 odc. 6 - rozrywka
13:15 Hell's Kitchen - piekielna kuchnia s. 3 odc. 5 - rozrywka
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 5 - serial
15:45 Trudne sprawy s. 9 odc. 5 - serial
16:45 Dlaczego ja? odc. 603 - serial
17:45 Śloiki odc. 6 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 220 - serial
20:05 Celebrity Splash! odc. 6 - rozrywka
22:05 Twoja twarz brzmi znajomo s. 3 odc. 6 - rozrywka
00:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami s. 3 odc. 5 - rozrywka
02:05 Tajemnice losu

06:00 Strażnik Teksasu odc. 7 - serial
07:05 Szczenięce lata Toma i Jerry'ego odc. 1 - serial
07:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 25 - serial
08:05 Szczenięce lata Toma i Jerry'ego odc. 4 - serial
08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 2 - serial
09:00 Garfield Show - serial
09:25 Baśń o sześciu łabędziach - film obyczajowy
11:20 Inspektor Gadżet - komedia
12:55 Wszystko o psach odc. 6
13:55 STOP Drogówka
14:55 Przygody Merlina s. 4 odc. 11, 12 - serial
16:55 Znak smoka - film fantastyczny
19:00 Galileo
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami odc. 34 - serial
21:00 Hawaii 5.0 s. 2 odc. 2, 3 - serial
23:00 Trzynaście duchów - horror
00:55 Nieśmiertelny II - film fantastyczny

06:50 Dziennik telewizyjny
07:25 Okrasa łamie przepisy
08:00 Wyprawa do Wielkiego Rowu. Woda - wspólny skarb
09:10 Wspaniałe stulecie I
10:10 Byli sobie odkrywcy
10:45 Wojny z Indianami
11:40 Wycinanki pana N.
12:45 Kusy
13:15 Titanic - ostateczny scenariusz
14:15 Szerokie tory
14:50 Spór o historię
15:35 Prawo natury
16:25 Encyklopedia II wojny światowej
17:00 Skazani na Owczą Górę
17:35 Cafe Historia
18:00 Wspaniałe stulecie
19:00 Byli sobie odkrywcy
19:40 Kwiaty Targowicy
20:50 7 peron
21:30 Krystyna - ostatnia klasówka
22:35 Skradzione dzieciństwo
23:20 Encyklopedia II wojny światowej
23:45 Tajemnica twierdzy szyfrów
00:45 Skazani na Owczą Górę
01:25 Wojny z Indianami
02:20 Rozkaz sumienia
02:40 Przerwa w nadawaniu

06:15 Kopciuszek odc. 51 - serial
06:40 My, wy, oni
07:10 Caritas znaczą miłość
08:00 Tydzień
08:35 Magazyn Ligi Mistrzów - magazyn
09:05 Ziarno odc. 536 - dla młodzieży
09:40 Piękniejsza Polska w Unii Europejskiej
10:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
12:00 Regina Coeli
12:10 Między ziemią a niebem
12:45 Droga do zdrowia. Magazyn biegacza - magazyn
13:05 Delfiny
14:10 Święty związek - komedia sensacyjna
15:55 Taliarka odc. 5 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Strażacy odc. 6 - serial
18:30 Jaka to melodia? - rozrywka
19:20 Wiadomości naukowe
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Europy w Tbilisi - podnoszenie ciężarów
20:10 Pogoda
20:25 Ranczo s. 9 odc. 6 - serial
21:25 O północy w Paryżu - komedia romantyczna
23:00 Cudze listy
00:05 Syberiańska polska - dramat historyczny
02:20 Bezpośrednie połączenie - film obyczajowy

07:55 Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Efekt domina s. 2 odc. 1
11:35 Co za tydzień
12:15 Prawo Agaty s. 7 odc. 6 - serial
13:20 Mali giganci odc. 6 - rozrywka
15:15 Dżungla - film animowany
17:00 Ugotowani s. 8 odc. 9 - rozrywka
18:00 Piekielny hotel odc. 4 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mamy cię! odc. 7 - rozrywka
21:20 Nie rób scen odc. 7 - serial
21:50 Mąż czy nie mąż odc. 7 - serial
22:25 Na językach
23:25 Paranormal Activity - horror
01:15 Uwaga!
01:35 Sekrety magii odc. 335 - rozrywka
02:55 Przerwa w nadawaniu

06:00 Rodzinny ogród s. 3 odc. 5 - rozrywka
06:30 Allo, Allo s. 3 odc. 1, 2, 3 - serial
08:55 Wojciech Cejrowski. Boso Karaiby odc. 8
09:25 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 1
10:00 Aukcja w ciemno odc. 19, 20
11:00 Łowcy okazji s. 2 odc. 17, 18
12:00 Stuart Malutki III: Trochę natury - film animowany
13:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
14:55 Ella zakłeta - film fantastyczny
16:55 Niania - komedia
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 27, 28 - serial
20:00 Django - western
23:30 Noc w Roxbury - komedia
01:00 Z Nation odc. 13 - serial
02:00 Zobacz to!

06:25 Ostoja
07:00 M jak miłość odc. 1133 - serial
07:55 Barwy szczęścia odc. 1268, 1269, 1270, 1271 - serial
10:15 Dzika Ameryka odc. 5
11:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 82
11:40 Makłowicz w podróży
12:15 Księga dżungli II - film przygodowy
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Rodzinka.pl odc. 140 - serial
15:15 Latający Klub II, czyli wieczór kabaretowy odc. 6 - rozrywka
16:25 Na dobre i na złe odc. 594 - serial
17:25 Na sygnale s. 3 odc. 55 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Przygarnij mnie odc. 3 - rozrywka
20:05 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia odc. 1 - rozrywka
21:10 Krew z krwi s. 2 odc. 1 - serial
22:00 Paranienormalni Tonight odc. 6 - rozrywka
22:55 Poradnik pozytywnego myślenia - komediodramat
01:05 Ucieczka z kina "Wolność" - dramat obyczajowy
02:45 Nie słysząc zła - thriller

06:35 Męski typ odc. 3 - talk show
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Dwóch i pół s. 11 odc. 19 - serial
09:40 Castle s. 2 odc. 9 - serial
10:35 Bananowy doktor s. 2 odc. 5 - serial
11:35 Agenci NCIS s. 8 odc. 20, 21 - serial
13:35 Prawo jazdy - komedia sensacyjna
15:30 Kraina złoczyńców - western
17:00 Cast Away - poza światem - film przygodowy
20:00 Zabójcza broń - komedia sensacyjna
22:20 Tajemnice Laury odc. 6 - serial
23:20 Amerykański ninja - film sensacyjny
01:30 Sekrety magii odc. 335 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Królowa Bona odc. 2 - serial
08:30 Legendy rocka odc. 11, 12
09:25 Informacje kulturalne
09:45 Co Ty wiesz o religii?
10:00 Kulturanek
10:30 Dni chwały - dramat wojenny
12:50 Informacje kulturalne
13:05 Design odc. 4
13:45 Baczyński - film biograficzny
15:15 Hala odłotów odc. 103 - talk show
16:10 Placido Domingo Live at Loreley
17:15 Studio Kultura - Niedziela z...
18:10 Pokuszenie - dramat psychologiczny
20:00 Rajską jabłoń - film obyczajowy
22:00 Studio Kultura
22:05 Szwedzkie tango
23:20 Mad Men s. 7 odc. 5 - serial
00:10 Koło - film krótkometrażowy
00:25 Co Ty wiesz o religii?
00:45 Pod słońcem szatana - dramat obyczajowy
02:25 Mały palec - film krótkometrażowy
02:55 Królowe popu odc. 3

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków odc. 20 - serial
08:10 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 18, 20, 19 - serial
09:40 Piotruś Pan: wielki powrót - film animowany
11:15 Karate Kid - film sensacyjny
13:45 Celebryty Splash! odc. 6 - rozrywka
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo s. 3 odc. 6 - rozrywka
17:45 Nasz nowy dom odc. 41 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie
20:05 Must be the music - tylko muzyka s. 9 odc. 4 - rozrywka
22:05 Wpół do śmierci - film sensacyjny
00:15 Zdrady s. 5 odc. 6 - serial
01:15 Magazyn sportowy - magazyn

06:00 Strażnik Teksasu odc. 8 - serial
07:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 2 - serial
07:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 26 - serial
08:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 5 - serial
08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 3 - serial
09:00 Inspektor Gadżet - komedia
10:40 Galileo
12:40 Przygody Merlina s. 4 odc. 11, 12 - serial
14:40 Rozmowy kontrolowane - komedia
16:45 Sahara - dramat wojenny
19:00 Galileo
20:00 Kronika opętania - horror
21:55 Spiders 3D - film science-fiction
23:50 Czynniki kontroli - thriller
01:40 Zbrodnie, które wstrząsnęły Polską odc. 4
02:40 Interwencja

06:50 Dziennik telewizyjny
07:20 Okrasa łamie przepisy
08:00 Święty Jacek
09:05 Wspaniałe stulecie
10:05 Byli sobie odkrywcy
10:40 Wojny z Indianami
11:40 7 peron
12:15 Polska i świat z historią w tle
12:35 Widziane na Ziemi
13:40 Szerokie tory
14:20 Dziewczyna szuka miłości
15:40 Dziewczyna z plakatu
16:20 Encyklopedia II wojny światowej
17:00 Skazani na Owczą Górę
17:35 Ex libris
18:00 Wspaniałe stulecie
19:00 Byli sobie odkrywcy
19:45 Ucieczka z kina "Wolność"
21:20 Katyń - zbrodnia i wielkie kłamstwo
21:55 Lotnicy kosmonauci
23:05 Encyklopedia II wojny światowej
23:40 Tajemnica twierdzy szyfrów
00:45 Skazani na Owczą Górę
01:25 Papierowy żołnierz

06:30 Sprawa dla reportera
07:20 Telezakupy
07:40 Życie dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:40 Jaka to melodia? - rozrywka
09:25 Klan odc. 2734 - serial
09:55 Ojciec Mateusz odc. 149 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 115 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:45 Liturgia wielkanocna w Kościele greckokatolickim
13:55 Autostrada do nieba odc. 67 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 116 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2735 - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Europy w Tbilisi - podnoszenie ciężarów
20:07 Tauron Lang Team Race w Sobótce odc. 1 - kolarstwo
20:10 Pogoda
20:25 Sensacje XX wieku odc. 1
21:25 Czaszka z Katynia
22:35 O północy w Paryżu - komedia romantyczna
00:20 Londyńczycy s. 2 odc. 6, 7 - serial
01:55 Notacje odc. 152
02:15 Południe - północ - dramat obyczajowy

06:00 Uwaga!
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Odłotowy ogród
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Szkoła odc. 107 - serial
12:00 Szpital odc. 335 - serial
13:00 Piekielny hotel odc. 4 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 456 - serial
15:00 Szkoła odc. 108 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2445 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 457 - serial
18:00 Szpital odc. 336 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2050 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 37 - rozrywka
21:30 You can dance - Po prostu tańcz! s. 8 odc. 7 - rozrywka
22:30 Żony Hollywood odc. 5
23:30 The Following odc. 4 - serial
00:30 Kamuflaż s. 2 odc. 11 - serial
01:30 Co za tydzień
02:10 Uwaga!
02:30 Sekrety magii odc. 336 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 160, 161 - serial
07:00 Gliniarz i prokurator odc. 16 - serial
07:55 Detektyw Monk s. 2 odc. 4, 5 - serial
09:50 Sekret s. 3 odc. 166 - serial
10:50 Twój Puls
12:30 Zbuntowany anioł odc. 68 - serial
13:30 Królowa serc odc. 82 - serial
14:30 Niania s. 5 odc. 74, 75, 76 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 35, 36 - serial
17:15 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 1, 2, 3
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 28, 29 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 5 odc. 7, 8, 9 - serial
22:50 Anakonda - thriller
00:45 Zobacz to!
01:35 Kręcimy z gwiazdami odc. 1 - rozrywka
02:35 Taki jest świat - pod lupą odc. 11 - rozrywka

06:30 Coś dla Ciebie
07:05 M jak miłość odc. 768 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1271 - serial
11:45 Wieczernia Paschalna z cerkwi św. Jerzego
12:45 Kabaret Ani Mru Mru - urodzinowy strzał w dychę odc. 2 - rozrywka
13:50 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 34
14:20 Licencja na wychowanie odc. 25 - serial
14:55 Na sygnale odc. 24 - serial
15:25 Reporter Polski
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:30 O mnie się nie martw s. 2 odc. 5 - serial
17:20 Tropem nieznanego odc. 11
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:45 Paranienormalni Tonight - rozrywka
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1271 - serial
20:00 Rodzinka.pl - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1272 - serial
20:45 M jak miłość odc. 1134 - serial
21:40 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:50 Tomasz Lis na żywo
22:55 Zrozumieć Ziemię
00:05 Impostor - test na człowieczeństwo - thriller
01:50 Czas honoru. Powstanie odc. 10 - serial
02:45 Tomasz Lis na żywo

06:30 Męski typ odc. 4 - talk show
07:00 Julia odc. 167 - serial
07:35 Brzydula odc. 102 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 170 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 571 - serial
10:10 Dr House s. 3 odc. 1 - serial
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 171 - serial
13:50 Szpital odc. 99 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 572 - serial
15:50 Julia odc. 168 - serial
16:25 Brzydula odc. 103 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 30 - serial
18:00 Dr House s. 3 odc. 2, 3 - serial
20:00 Wydział wewnętrzny - thriller
22:25 Wybrani odc. 6 - serial
23:25 W szponach korupcji - film sensacyjny
01:45 Sekrety magii odc. 336 - rozrywka

07:00 Afisz kulturalny
07:15 Hrabina Cosel odc. 3 - serial
08:20 Mów, co chcesz
09:25 Wygrany - dramat obyczajowy
11:30 Studio Kultura - Niedziela z...
12:30 Manon - muzyka
15:30 Śmierć w środkowym pokoju - dramat obyczajowy
16:10 Hrabina Cosel odc. 3 - serial
17:15 Mów, co chcesz
18:15 Dzieci ulicy - dramat obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Dwa żebra Adama - komedia
21:55 Libera - przewodnik po sztuce
22:10 Naturalni - film krótkometrażowy
22:50 Videogalerie odc. 124 - kultura
23:35 Informacje kulturalne
23:55 Sen o Afryce - dramat psychologiczny
01:35 Café de Flore - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 29 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy s. 5 odc. 192, 193 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 29 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 438 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 30 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 30 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2078 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 30 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy s. 14 odc. 717 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 628 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2079 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 221 - serial
20:10 X-Men: Pierwsza klasa - film przygodowy
22:50 Eksperyment - thriller
00:55 Adam - komediodramat

06:00 Istne szaleństwo odc. 7 - rozrywka
07:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 3 - serial
07:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 1 - serial
08:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 6 - serial
08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 4 - serial
09:00 Garfield Show odc. 34, 35, 43, 43 - serial
10:00 Czarodzieje z Waverly Place odc. 18, 19 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 28 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 23, 63 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 63 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 114, 115 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 29 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 24, 64 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 64 - serial
20:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 7, 8
21:00 Śmierć na talerzu odc. 6
22:00 Galileo
00:00 Spadkobiercy odc. 33 - rozrywka
01:00 STOP Drogówka
02:00 Graffiti
02:20 Gość "Wydarzeń"
02:40 Tak czy nie

06:50 Dziennik telewizyjny
07:35 Makłowicz w podróży
08:05 Cafe Historia
08:25 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Wspaniałe stulecie
10:00 Byli sobie odkrywcy
10:35 Film znaleziony w Katyniu
11:15 Golgota Wschodu - stacja Katyń
12:10 Papierowy żołnierz
14:15 Notacje
14:35 Prawdziwa historia niechcianych pomników
15:05 Ex libris
15:25 Sensacje XX wieku
16:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Spór o historię
17:40 Flesz historii
18:00 Wspaniałe stulecie
19:05 Byli sobie odkrywcy
19:45 Poświęcając życie prawdzie
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:35 Einsatzgruppen. Oddziały śmierci
23:35 Było sobie miasteczko
00:40 596 dni
01:20 Dziewczyna szuka miłości
02:40 Budujcie Civitas Christiana

06:20 Czaszka z Katynia
07:25 Telezakupy
07:40 Historia dla ciebie - pamięć.pl
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:35 Telezakupy
08:55 Jaka to melodia? - rozrywka
09:30 Klan odc. 2735 - serial
09:55 Ojciec Mateusz odc. 150 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 116 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:50 Dingo. Wróg czy przyjaciel?
13:55 Autostrada do nieba odc. 68 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 117 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2736 - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:04 GOL T-Mobile Ekstraklasa - magazyn
20:05 Mistrzostwa Europy w Tbilisi - kronika
- podnoszenie ciężarów
20:10 Lotto Warsaw FIM Speedway Grand Prix - kronika - sporty motorowe
20:15 Pogoda
20:30 Agencji T.A.R.C.Z.Y. odc. 7 - serial
21:20 Poszukiwany, poszukiwana - komedia
23:00 Brat II - Droga do domu - dramat kryminalny
01:15 Londyńczycy s. 2 odc. 8, 9 - serial
02:55 Krystyna - ostatnia klasówka

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 986 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2050 - serial
11:25 Szkoła odc. 108 - serial
12:25 Szpital odc. 336 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 37 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 457 - serial
15:00 Szkoła odc. 109 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2446 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 458 - serial
18:00 Szpital odc. 337 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2051 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 38 - rozrywka
21:30 Prawo Agaty s. 7 odc. 7 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki s. 9 odc. 20 - talk show
23:30 Superwizjer
00:05 Na językach
01:05 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 12 - serial
02:05 Uwaga!
02:25 Sekrety magii odc. 337 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 161, 162 - serial
07:00 Gliniarz i prokurator odc. 17 - serial
07:55 Detektyw Monk s. 2 odc. 5, 6 - serial
09:50 Sekret s. 3 odc. 167 - serial
10:50 Twój Puls
12:30 Zbuntowany anioł odc. 69 - serial
13:30 Królowa serc odc. 83 - serial
14:30 Niania s. 6 odc. 76, 77, 78 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 36, 37 - serial
17:20 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 3, 4, 5
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 29, 30 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 5 odc. 10, 11, 12 - serial
22:50 Z Nation odc. 13 - serial
23:50 Piła IV - horror
01:30 Rodzinny ogród s. 3 odc. 5 - rozrywka
02:20 Zobacz to!

06:00 Przerwa w nadawaniu
06:30 Wyprzedzając swój czas
07:05 M jak miłość odc. 769 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1272 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 512 - serial
12:50 L jak Laskowik, T jak TEY - rozrywka
13:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 35
14:20 Licencja na wychowanie odc. 26 - serial
14:55 Na sygnale odc. 25 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 58 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:15 Pogoda - kraj
16:30 M jak miłość odc. 1134 - serial
17:20 Tropem nieznanego odc. 12
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1272, 1273 - serial
20:45 M jak miłość odc. 1135 - serial
21:40 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Pierwsza linia
00:30 Krew z krwi s. 2 odc. 1 - serial
01:30 Pitbull odc. 3 - serial
02:25 Magazyn Ekspresu Reporterów

06:15 W-11 wydział śledczy odc. 1030 - serial
07:00 Julia odc. 168 - serial
07:35 Brzydula odc. 103 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 171 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 572 - serial
10:10 Dr House s. 3 odc. 3 - serial
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 172 - serial
13:50 Szpital odc. 100 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 573 - serial
15:50 Julia odc. 169 - serial
16:25 Brzydula odc. 104 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 31 - serial
18:00 Dr House s. 3 odc. 4, 5 - serial
20:00 Wykonać wyrok - film sensacyjny
21:55 Żółtodziób - film sensacyjny
00:30 Tajemnice Laury odc. 6 - serial
01:30 Fringe: Na granicy światów s. 2 odc. 9 - serial
02:35 Sekrety magii odc. 337 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:30 Królewskie sny odc. 1 - serial
08:50 Kuracja
10:05 Meta - film obyczajowy
11:30 Tygodnik kulturalny
12:25 Po trochu wyciągane z lochu, czyli Archiwizja
12:35 Runda odc. 2 - kultura
13:55 Informacje kulturalne
14:20 Dwa zebra Adama - komedia
16:00 Królewskie sny odc. 1 - serial
17:15 Kuracja
18:30 Gdzie jesteś, święty Mikołaju? - film obyczajowy
19:15 Chłopiec, który zobaczył górę lodową - film krótkometrażowy
19:35 Eurokultura odc. 28
20:00 Studio Kultura
20:02 Koń, kobieta i kanarek z Teatru Zagłębia w Sosnowcu - teatr
22:15 Studio Kultura
22:55 Jedna scena
23:15 Pora umierać - dramat obyczajowy
01:10 Poza Kontrolą
01:40 Prywatne piekło - dramat psychologiczny

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 30 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 5 odc. 194, 195 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 30 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 439 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 31 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 31 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2079 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 31 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 718 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 629 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2080 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 222 - serial
20:05 Hell's Kitchen - piekielna kuchnia s. 3 odc. 6 - rozrywka
21:35 Tajemniczy składnik
21:50 Dorwać gringo - dramat obyczajowy
23:55 Kim jest Clark Rockefeller? - dramat kryminalny
01:55 Tajemnice losu

06:00 Istne szaleństwo odc. 8 - rozrywka
07:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 4 - serial
07:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 2 - serial
08:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 7 - serial
08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 5 - serial
09:00 Garfield Show odc. 36, 37, 44, 45 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 20, 21 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 29 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 24, 64 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 64 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 116, 117 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 30 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 25, 65 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 65 - serial
20:00 STOP Drogówka
21:00 Ice Road Truckers: Drogi śmierci s. 4 odc. 7
22:00 Czynniki kontroli - thriller
23:55 Spadkobiercy odc. 34 - rozrywka
00:55 Śmierć na 1000 sposobów odc. 7
01:25 Interwencja
01:45 Graffiti
02:00 Gość "Wydarzeń"
02:15 Tak czy nie
02:50 Puncher - magazyn

06:50 Dziennik telewizyjny
07:30 Makłowicz w podróży
08:05 Cafe Historia
08:25 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Wspaniałe stulecie
10:00 Byli sobie odkrywcy
10:35 Zaproszenie
11:10 Nim przybyli konkwistadorzy
12:10 Wielcy marzyciele
13:20 Było sobie miasteczko
14:15 Notacje
14:30 Flesz historii
14:50 Polska i świat z historią w tle
15:20 Sensacje XX wieku
16:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:55 Ostatni świadek
18:05 Wspaniałe stulecie
19:05 Byli sobie odkrywcy
19:45 Fatima i świat
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:40 Szalona miłość - Rosjanie i Putin
23:40 Trudne braterstwo
00:50 Zaproszenie
01:15 Byłem wszędzie. Olgierd Budrewicz
02:05 Miejsca przekłęte

06:25 Dingo. Wróg czy przyjaciel?
07:25 Telezakupy
07:40 Drogi dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:35 Telezakupy
08:55 Jaka to melodia? - rozrywka
09:25 Klan odc. 2736 - serial
09:55 Ojciec Mateusz odc. 151 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 117 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Magazyn rolniczy
12:40 Przepis dnia
12:50 Ważki. Podniebni łowcy
13:55 Autostrada do nieba odc. 69 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 118 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2737 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Europy w Tbilisi - kronika
- podnoszenie ciężarów
20:08 Lotto Warsaw FIM Speedway Grand Prix - kronika - sporty motorowe
20:10 Pogoda
20:25 Paris Saint-Germain - FC Barcelona - piłka nożna
23:00 Liga Mistrzów - piłka nożna
23:45 Tajemnice początków Polski odc. 4
00:45 As w rękawie - film sensacyjny
02:35 Notacje odc. 532
02:50 Autostrada do nieba odc. 69 - serial

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 987 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2051 - serial
11:25 Szkoła odc. 109 - serial
12:25 Szpital odc. 337 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 38 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 458 - serial
15:00 Szkoła odc. 110 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2447 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 459 - serial
18:00 Szpital odc. 338 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2052 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 39 - rozrywka
21:30 Project Runway s. 2 odc. 7 - rozrywka
22:30 Księga ocalenia - film science-fiction
00:55 Żony Hollywood odc. 5
01:55 Uwaga!
02:15 Sekrety magii odc. 338 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 162, 163 - serial
07:00 Gliniarz i prokurator odc. 18 - serial
07:55 Detektyw Monk s. 2 odc. 6, 7 - serial
09:50 Sekret s. 3 odc. 168 - serial
10:50 Twój Puls
12:30 Zbuntowany anioł odc. 70 - serial
13:30 Królowa serc odc. 84 - serial
14:30 Niania s. 6 odc. 78, 79, 80 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 37, 38 - serial
17:15 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 5, 6, 7
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 30, 31 - serial
20:00 Agenci bardzo specjaliści - komedia kryminalna
22:15 Dom wrózek: ponad zmysłami odc. 2 - rozrywka
23:15 American Horror Story: Asylum s. 2 odc. 7 - serial
00:10 Przypadki Cezarego P. odc. 6 - serial
00:55 Zobacz to!
01:40 W blasku fleszy
02:05 No problem!
02:40 Dyżur odc. 9

06:05 M jak miłość odc. 769 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:20 Barwy szczęścia odc. 1273 - serial
11:50 Na dobre i na złe odc. 513 - serial
12:50 Hity kabaretu odc. 8 - rozrywka
13:50 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 36
14:25 Licencja na wychowanie odc. 27 - serial
14:55 Na sygnale odc. 26 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 59 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:30 M jak miłość odc. 1135 - serial
17:20 Tropem nieznanego odc. 13
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1273 - serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 595 - serial
21:45 Na sygnale s. 3 odc. 56 - serial
22:25 Raj dla par - komedia
00:25 O mnie się nie martw s. 2 odc. 5 - serial
01:20 Honorowe zabójstwo Banaz
02:25 Wróżby kumaka - dramat obyczajowy

06:30 Męski typ s. 2 odc. 1 - talk show
07:00 Julia odc. 169 - serial
07:35 Brzydula odc. 104 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 172 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 573 - serial
10:10 Dr House s. 3 odc. 5 - serial
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 173 - serial
13:50 Szpital odc. 101 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 574 - serial
15:50 Julia odc. 170 - serial
16:25 Brzydula odc. 105 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 32 - serial
18:00 Dr House s. 3 odc. 6, 7 - serial
20:00 Trener - dramat obyczajowy
22:55 Chwała dziwkom
01:05 Wydział wewnętrzny - thriller

07:05 Eurokultura odc. 28
07:30 Królewskie sny odc. 2 - serial
08:50 Mój najszczęśliwszy dzień. Marian Turski
10:15 Droga w świetle księżyca - dramat obyczajowy
11:30 Cappuccino z książką
11:55 Co Ty wiesz o religii?
12:10 KulturaneK
12:35 Zawód: reżyser odc. 3
13:10 Eurokultura odc. 28
13:35 Studio Kultura
13:45 Bez znieczulenia - dramat psychologiczny
15:50 Królewskie sny odc. 2 - serial
17:15 Mój najszczęśliwszy dzień. Marian Turski
18:40 Droga w świetle księżyca - dramat obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Sonda o kobietach
20:45 Sonda o mężczyznach
21:35 To nie tak
22:15 Głengarry Glen Ross - tragikomedia
00:05 Studio Kultura
00:10 Bez znieczulenia - dramat psychologiczny
02:10 Informacje kulturalne
02:35 Głengarry Glen Ross - tragikomedia

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 31 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 5 odc. 196, 197 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 31 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 440 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 32 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 32 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2080 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 32 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 719 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 630 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2081 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 83, 463 - serial
20:40 Top chef s. 4 odc. 7 - rozrywka
22:05 Kogel-mogel - komedia
00:15 Wszystko zostaje w rodzinie - komedia kryminalna
02:35 Tajemnice losu

06:00 Istne szaleństwo odc. 9 - rozrywka
07:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 5 - serial
07:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 3 - serial
08:05 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 8 - serial
08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 6 - serial
09:00 Garfield Show odc. 38, 39, 46, 47 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 22, 23 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 30 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 25, 65 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 65 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 118, 119 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 31 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 26, 66 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 66 - serial
20:00 Na dnie piekła - film sensacyjny
21:55 Silent Hill: Apokalipsa - horror
23:55 Spadkobiercy odc. 35 - rozrywka
00:55 Interwencja
01:55 Graffiti
02:10 Gość "Wydarzeń"
02:30 Tak czy nie

06:50 Dziennik telewizyjny
07:30 Makłowicz w podróży
08:05 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Wspaniałe stulecie
10:05 Byli sobie odkrywcy
10:35 Zaproszenie
11:10 Fatima i świat
12:15 Szalona miłość - Rosjanie i Putin
13:20 Trudne braterstwo
14:20 Notacje
14:40 Spór o historię
15:25 Sensacje XX wieku
16:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Tajemnice początków Polski
18:00 Wspaniałe stulecie
19:05 Byli sobie odkrywcy
19:45 Holokaust - klej do tapet?
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku
22:40 Pirogi płaskowyzu
00:25 Czarnobylcy
00:50 Zaproszenie
01:20 Rewolucja. Łzy Majdanu
01:45 Rewolucja: Krymska pułapka
02:30 Wielcy marzyciele

Tlen – źródło życia i sekret młodej skóry

PIELĘGNACJA ➤ W ostatnim czasie w branży kosmetycznej wiele mówi się o cudownym działaniu tlenu na skórę. Jest on pierwiastkiem niezbędnym do życia. Ma też bardzo duży wpływ na kondycję i stan naszej skóry – zapewnia jej jędrność, elastyczność i świetlisty wygląd

Tlen – O₂ – jest najbardziej rozpowszechnionym pierwiastkiem w przyrodzie. Nasz organizm pobiera go z powietrza, które zawiera 21 proc. czystego tlenu. Jest pierwiastkiem czynnym chemicznie – dzięki swojej budowie wykorzystywany jest w wielu przemysłach na świecie, także w medycznym, farmaceutycznym i kosmetycznym. Tlen jest łatwo dostępny, nieprzerwanie odnawialny i niezawodny.

Jak tlen wpływa na nasz organizm?

Oczywiście jest, że tlen potrzebny jest nam do życia. Dzięki niemu nasze organizmy mogą prawidłowo funkcjonować. Niestety, jego niedobór lub brak może prowadzić

do niedotlenienia – wtedy czujemy się senni, zmęczeni, jesteśmy bardziej podatni na infekcje i osłabieni, a nasza skóra staje się słabsza.

Co wpływa niekorzystnie na dotlenienie naszej skóry?

- zanieczyszczone środowisko
- życie w ciągłym stresie
- niezdrowy tryb życia (palenie papierosów, picie alkoholu, bezsenność)
- nadmierna masa ciała
- brak ruchu i słaba kondycja fizyczna
- niewłaściwa dieta

Nie wszystkich z wymienionych czynników można uniknąć. Nie jesteśmy w stanie oczyścić środowiska, jak również żyć bezstresowo. Jednak prowadzenie

zdrowego i aktywnego trybu życia zapewnia odpowiednie dotlenienie organizmu, a co za tym idzie lepsze samopoczucie i piękną skórę.

Tlen sekretem młodej skóry

Podstawową funkcją skóry jest oddychanie – tlen wchłaniany z powietrza gwarantuje jej właściwe działanie. Skóra potrzebuje tlenu w każdym wieku, jednak z upływem czasu „oddycha” coraz mniej efektywnie, przez co pogarsza się jej wygląd – staje się przesuszona, szorstka, mało elastyczna i traci swój blask. Dzieje się tak dlatego, że nie ma siły wytworzyć odpowiedniej ilości melaniny – odpowiadającej za koloryt skóry, oraz kolagenu i elastyny – włókien odpowiadających za jej sprężystość. Dłuższa żywotność tych włókien opóźnia starzenie i zapobiega przedwczesnemu powstawaniu zmarszczek. Tlen pełni także funkcję odżywczą dla komórek skóry i poprzez przyspieszony metabolizm pobudza je do oddychania. Ma właściwości przeciwwzapalne, antybakteryjne, tonizuje i wzmacnia pory skóry. Nawilżające działanie tlenu wynika z faktu, że na każdą cząsteczkę tlenu wprowadzoną w głąb skóry przypadają dwie cząsteczki wodoru – H₂ – tworzące cząsteczkę wody. Tlen jest więc nie tylko źródłem życia, ale również źródłem pięknej i zdrowej skóry. Z różnych powodów coraz mniej tlenu trafia do komórek naszej skóry, dlatego warto dostarczyć go jej przy pomocy zabiegów kosmetycznych.

Zabiegi dotleniające skórę

Aby spowolnić procesy niedotlenienia skóry, wskazane jest stosowanie tlenoterapii. Najbardziej innowacyjną jej formą jest zabieg infuzji tlenowej, który oferują gabinety kosmetyczne, salony SPA i dermatolodzy. Sama nazwa może wydawać się trudna, ale wbrew pozorom jest to prosty, bezbolesny, bardzo przyjemny zabieg. Klient odczuwa chłód powietrza odbijającego się od skóry.

Pierwszym etapem zabiegu jest dokładne oczyszczenie skóry (peeling, który pozwoli substancjom głębiej wnikać w naskórek – najczęściej wykonuje się mikrodermabrazję). Kolejnym etapem jest nałożenie na skórę specjalnej emulsji dotleniającej, zawierającej substancje będące nośnikami tlenu i rozpoczęcie procesu infuzji. Infuzja – jest to fizyczne zjawisko próżni – tlen podawany jest skórze specjalnym aparatem (aerografem) pod określonym ciśnieniem i z określonej odległości, tworzy na jej powierzchni próżnię, która powoduje, że skóra „zasysa” rozpy-

lone na niej wcześniej serum. Aby poprawić intensywność zabiegu, kosmetyczka wmasowuje pozostałość emulsji i nakłada maseczkę lub krem, co stanowi zakończenie zabiegu i powoduje utrwalenie uzyskanego efektu.

Zabiegi infuzji tlenowej poprawiają ogólne nawodnienie skóry, redukują cienie zmarszczki, a skóra wygląda młodziej i bardziej promieniste. Po zaledwie jednym zabiegu z wyglądu i w dotyku jest o kilka lat młodsza, czysta, odżywiona i nawodniona. Natychmiastowe rezultaty ulegają wzmocnieniu w kolejnych dniach. Skóra bezpośrednio po zabiegu jest jaśniejsza, bardziej świetlista, promienna, świeża, co widać nawet przez kilka tygodni.

Efekty: widoczny lifting, blask, świeżość, witalny wygląd, poprawa konturów twarzy, poprawa koloru skóry, redukcja cienkich linii, rozjaśnienie przebarwień.

Gabinety kosmetyczne zalecają terapię tlenem o każdej porze roku i osobom w każdym wieku – jako jeden z nielicznych zabiegów ten nie ma żadnych przeciwwskazań, mogą go wykonywać również kobiety w ciąży i osoby z problematyczną cerą.

Jeśli jesteś zainteresowany poradą na temat dotleniania skóry, nie wahaj się udać z tym do wykwalifikowanego kosmetykologa, który chętnie podpowie, jak pomóc Twojej skórze. Zabieg można wykonać już za 150-200 zł. Jest to niewielki koszt za tak spektakularny efekt.

Czy tlen występuje w kosmetykach pielęgnacyjnych?

Jeżeli zauważymy, że nasza skóra jest niedotleniona, możemy wspomóc ją również domową kuracją przeznaczonymi do tego kosmetykami.

Tlen w takiej postaci, w jakiej go wdychamy, ulatnia się i nie jest przyswajalny, dlatego dodanie go do kosmetyków pielęgnacyjnych jest niemożliwe. Właśnie dlatego kremy o właściwościach dotleniających skórę muszą zawierać związki,

z którymi tlen jest związany chemicznie i które są w stanie uwolnić w głąb naskórka jego aktywną formę. Substancje, których należy szukać w składzie takich kosmetyków to: nadboran sodu, nadtlenek benzoilu, nadtlenek wodoru, fosfolipidy, oleje roślinne – np. różany, kukurydziany, ekstrakt z rumianku, teobromina, kakao, witaminy A i H, czasami również cząsteczki ATP. Podczas aplikacji takiego kosmetyku tlen zacznie uwalniać się w powierzchniowych warstwach skóry i spowoduje, że już po kilku dniach stanie się ona jędrna, gładka i rozpromieniona. Kremy dotleniające chronią skórę również przed wolnymi rodnikami. Aby kosmetyk miał lepsze działanie, należy go przez kilka minut wmasowywać w skórę kolistymi ruchami. Na rynku dostępne są również maseczki dotleniające, które wzmacniają działanie kremów i zabiegów kosmetycznych. Trzeba je jednak stosować z umiarem – najwyżej 2 razy w tygodniu.

Jeżeli zauważymy pierwsze objawy niedotlenienia skóry – stanie się ona szara, ziemista, matowa – powinniśmy szybko zareagować!

Dobre rady

Dotleniajmy nasz organizm poprzez długie spacerowanie o każdej porze roku. Zaczniemy uprawiać sport – najlepiej na świeżym powietrzu (jazda rowerem, bieganie, nordic walking). Latem warto zrezygnować z ciężkich kosmetyków do makijażu, tj. z pudrów. Lepiej zastąpić je kremami koloryzującymi. Należy odpowiednio wybrać kosmetyk, który pozwoli skórze „oddychać”. Niestety, żaden zabieg kosmetyczny, ani żaden kosmetyk nie zdziała cudów, jeżeli nie zadamy o odpowiedni tryb życia. Użytki (papierosy, alkohol, kawa), stres, brak ruchu i zła dieta mają negatywny wpływ na wygląd skóry. Dlatego podstawą jest zmiana złych nawyków i zadbanie o swoje zdrowie, a w następnej kolejności przystąpienie do kuracji kosmetycznej.

**Kosmolog
Marika Świtalska**

REKLAMA

Studio Urody

Marika Świtalska

Brodnia

ul.18 Stycznia 36

**Nowość
infuzja tlenowa**

691 044 348

www.studiourodymarika.pl

Meliorator sejmu

CIEKAWOSTKI ➤ Obrady na Wiejskiej czasami przypominają kabaret. Za czasów II Rzeczypospolitej było bardzo podobnie. Ostatni marszałek przedwojennego sejmu Wacław Makowski rozpoczął nawet walkę z rozgadanyimi posłami

Karykatura przedstawiająca działania marszałka Makowskiego

Wacław Makowski to jedna z mniej znanych postaci polskiej polityki. Pochodził z Wilna, gdzie jego rodzina prowadziła księgarnię. Sam wybrał inną ścieżkę zawodową. Został profesorem prawa, potem ministrem sprawiedliwości w kilku rządach II Rzeczypospolitej. Był wzorem poważnego i konkretnego polityka. Niestety, przyszło mu się zmagać z rozbrykanymi posłami.

Kiedy został marszałkiem sejmu, podczas dyskusji na temat budżetów ministerstw i innych ważnych spraw, lista mówców sejmowych wydłużała się do kilkudziesięciu nazwisk. Każdy lubił mówić długo i często zupełnie nie na temat. W tamtym czasie nie było jeszcze ograniczeń czasowych. Debaty przeciągały się więc w nieskończoność. Makowski postanowił z tym walczyć. Rozpoczął od apeli do posłów. Kiedy to nie pomogło, ograniczył czas wystąpienia do 15 minut. Ten pomysł też zakończył się fiaskiem, ale Makowski nie ustawał w walce z gadułami. Marszałek był legalistą – nie śmiał łamać przepisów, ale postanowił je zinterpretować na swój sposób. Zwrócił uwagę, że – wbrew regulaminowi – posłowie zamiast przemawiać, odczytują swoje mowy z kartek. Wprowa-

dził więc obowiązek wygłaszania mowy sejmowej z głowy. Podczas pierwszego posiedzenia sejmu po wprowadzeniu tego przepisu, wielu posłów po raz pierwszy musiało mówić z pamięci. To skróciło czas i liczbę wystąpień. Niektórzy rezygnowali z przemawiania ze strachu.

Ponownie jak dziś, za czasów marszałka Makowskiego na sali sejmowej zazwyczaj były pustki. Zasiadali w niej tylko ci posłowie, którzy byli zapisani do głosu. Na galerii dla publiczności kilka miejsc zajmowały żony i znajome.

Makowski nazwał swoje działania w sejmie „melioracją”. Uważał, że tylko niewielka część z tego, co mówią posłowie, ma jakąkolwiek wartość merytoryczną. Reszta to lanie wody. W 1939 roku, podczas spotkania z dziennikarzami sejmowymi, powiedział: – Rozumiem wzmożony trud, jaki miała do wykonania służba prasowa sejmu. Streszczenie dyskusji sejmowej polegać musiało zwykle na jej „odwadnianiu”. Obecnie zadania „odwadniania” podjąłem się sam. Myślę, że ta „melioracja” podniesie wydajność, jak i wartość pracy sejmowej.

Po wybuchu II wojny światowej Makowski wraz z rządem

i innymi politykami uciekł z kraju do Rumunii, gdzie został internowany. Zmarł trzy lata później.

Podobnie jak dziś, tak i przed wojną w sejmie zasiadało mnóstwo posłów, których jedynym dokonaniem były zabawne przemowy i robienie rywalom słownych przytyków z mównicy. Posłowie lubili gwizdać na przeciwników, a jeden z nich – Zygmunt Klemensiewicz – zasłynął przyniesieniem trąbki samochodowej.

Dopóki nasz sejm nie przeniósł się do obecnego gmachu, obradował w długiej, wąskiej sali. Niczym w szkole – grzeczne były tylko pierwsze rzędy. Z tyłu rozgrywały się dantejskie sceny. Marszałek sejmu słyszał hałasy, ale nie widział sprawców zamieszania. Marszałek Maciej Rataj narzekał nawet, że posłowie z tylnych rzędów na pozór siedzą spokojnie, nie uderzają rękoma w pulpity, ale za to tupią na potęgę.

„Na posiedzeniu 20 lipca obstruuja technicznie (pulpity, trąbki, gwizdki) NpCh, komuniści. Ta obstrukcja i hałas są mi na rękę, wytwarzają nastrój! Konsolidują automatycznie innych. Nie ma czasu, miejsca i możliwości na rozbieżności i grę w głosowaniach. Referenci klubów stoją tuż koło trybuny, by mnie słyszeć wśród piekielnego hałasu i dają znaki swoim klubom, jak głosować. Często nie słyszą i mnie, tylko idą za skinieniem ręki. Dyryguję nimi, a oni salą. Nikt nie wie, nad czym się głosuje, ale głosuje. Od czasu do czasu wykluczam któregoś z hałasujących i boję się, by nie przestali hałasować, bo może być katastrofa” – zapisał w swoim pamiętniku marszałek Rataj.

(pw)

OSP

Razem mogli więcej

Straże pożarne w powiecie wąbrzeskim zaczęły powstawać już 100 lat temu. Miały okresy wzlotów i upadków, ale zawsze były ostoją polskości.

Od 1932 roku wszystkie OSP z powiatu wąbrzeskiego zaczęły podlegać Oddziałowi Powiatowemu OSP. Pierwszym jego szefem był wicestarosta Jan Cwinarowicz, a później Stanisław Bardyan, który funkcję tę pełnił do 1939 roku.

W 1932 roku w całym powiecie działały 22 jednostki OSP. Strażacy nie dysponowali nowoczesnym sprzętem. Najczęściej na ich wyposażeniu były: sikawka, dwa odcinki węża, a i to nie we wszystkich placówkach. Straż nie posiadała także sprzętu zmotoryzowanego. Do lat 40. sytuacja OSP w wąbrzeskim bardzo się po-

prawiła. O siedem wzrosła liczba jednostek OSP. Każda straż posiadała już przynajmniej cztery odcinki węża. Wszystkie wyposażono w sprzęt pożarniczy - drabiny, bosaki, łomy, maski gazowe, siekiery oraz drabiny Szczerbowskiego (posiadały dwa przesła, przez co nie trzeba było ich opierać o budynek - to ułatwiało na przykład gaszenie stogów siana). Zmotoryzowana została także OSP Wąbrzeźno, a częściowo zmotoryzowana OSP w Dębowej Łące. Zbudowano także remizy w Książkach i Wielkich Radowiskach.

(pw)

Strażnica Stow. O. S. P. w Wąbrzeźnie.

Kronika kryminalna

Winny strażnik?

W lutym 1939 roku w Wałyczu miejscowe społeczeństwo było o krok od niesłusznego posądzenia strażnika leśnego o morderstwo.

Przed wojną strażnicy leśni mieli o wiele większe uprawnienia niż dzisiejsi leśnicy. Nosili broń i mogli strzelać do złodziei. Panowała bieda i wielu ludzi kradło drewno. Była to najczęstsza przyczyna zatrzymań.

Na początku lutego 1939 roku w lesie nieopodal Wałycza odkryto zwłoki 39-letniego Bernarda Kaszubskiego. Znalazła go żona oraz sąsiad – wyruszyli na poszukiwania zaniepokojeni tym, że mężczyzna nie wracał długo do domu. Żona denata twierdziła, że mógł on zostać zabity przez strażnika leśnego.

Policja z Wąbrzeźna wzięła

żonę Kaszubskiego w krzyżowy ogień pytań. Komisarz Szmytkowski przekonał ją, by wyznała prawdę. Okazało się, że rzeczywiście jej mąż poszedł do lasu i długo nie wracał. Udała się więc z sąsiadem na poszukiwania. Znaleźli zwłoki mężczyzny w pobliżu bagna, leżące przy ściętym pnieniu olchy. Kobieta chciała bronić dobrego imienia męża – nie mogła pozwolić na to, żeby ludzie wytykali go jako złodzieja drewna. Z sąsiadem przeciągnęła więc zwłoki 100 metrów dalej, a łup niedoszedłego rabusia utopiła w bagnie.

(pw)

Architektura

W domu pod parasolem

Kilka interesujących faktów o drewnianych domach w gminie Płużnica.

Jadąc drogą wojewódzką przez gminę Płużnica spotkamy estetyczne, małe domki zwane „poniatówkami”. Powstały w latach 30. XX wieku dla ludności z Kongresówki i Galicji m.in. w Działowie, Mgowie, Nowej Wsi Królewskiej i innych wsiach. Była to część reformy ministra Poniatowskiego.

W 1939 roku w Grudziądzu odbyło się zebranie właścicieli poniatówek. Z dokumentów pozostałych po tym spotkaniu wiemy, że osadnicy narzekali na nieuczciwość firm budowlanych. Miały one używać materiału najgorszej jakości, a domy po kilku latach były podobno w opłakanym stanie. – W śnieżnej pogo-

dzie można na strychach narzucić jeździć – mówił oburzony osadnik. – Ziarno leży pod grubą powłoką śniegu i gnije.

Z kolei podczas ulew woda wlewała się do izb mieszkalnych, a osadnicy zmuszeni byli siedzieć we własnych domach pod parasolami.

(pw)

Szlakiem zamków i miast

ŚREDNIOWIECZE ▶ Na Ziemi Chełmińskiej zakonnicy z czarnym krzyżem na płaszczu pojawili się jako pierwsi i wybudowali ceglane zamki. Założyli też miasta na prawie chełmińskim. Niemal w każdej miejscowości pozostały ślady ich panowania

W 1226 roku Konrad Mazowiecki rozpoczął rozmowy z Krzyżakami, oddając im dwa lata później w dzierżawę Ziemię Chełmińską. Polski książę zachował jednak władzę zwierzchnią nad terenem. Nie przeszkodziło to rycerzom w opanowaniu terytorium.

W 1230 roku zakonnicy sfałszowali dokument od Konrada. W nowym napisali, że książę nadał im Ziemię Chełmińską w wieczyste posiadanie. Falszyfikat potwierdził w 1234 roku papież Grzegorz IX. Uznał suwerenną władzę Krzyżaków na tym terenie. Dodatkowo, na skutek starań krzyżowców, cesarz Fryderyk II wydał im w 1235 roku tzw. Złotą Bullę, która uwiarygodniła nadanie im Ziemi Chełmińskiej nie jako lenna przez Konrada Mazowieckiego, ale jako własności. Od tego momentu zakonnicy rozpoczęli podbój terytorium oraz budowę kolejnych zamków i miast.

Już w 1228 roku Krzyżacy wybrali Chełmno na stolicę Ziemi Chełmińskiej. W latach 1230-1250 było ono głównym miastem zakonu i siedzibą I Komturii, a w okresie 1236-1251 siedzibą diecezji chełmińskiej. W 1233 roku Chełmno łącznie z Toruniem otrzymało prawa miejskie, które stały się wzorem dla lokacji około 200 miast wschodniopomorskich i mazowieckich. Ostatecznie stolicę państwa zakonnego przeniesiono do Malborka, a później do Królewca.

Drugim bardzo ważnym ośrodkiem na Ziemi Chełmińskiej był Toruń. To tu w 1231 roku osiedlił się niewielki oddział krzyżacki. Do czasów nam współczesnych zachowa-

ły się ruiny pierwszego zamku zakonników na ziemiach polskich – w Małej Nieszawce. Po pewnym czasie Krzyżacy przeszli na drugą stronę Wisły. Najpierw założyli osadę w okolicach dzisiejszego Starego Torunia. W roku 1236, z powodu częstych powodzi nawiedzających te nisko położone tereny, przeniesiono miasto w górę rzeki, w miejsce jego obecnego położenia. Nowe terytorium miasta określa odnowiony przywilej chełmiński z 1251 roku, wystawiony w miejsce starego, który spłonął. W 1264 nadano prawa miejskie drugiej osadzie – Nowemu Miastu, od wschodu stykającemu się ze Starym Miastem. W 1454 roku oba ośrodki połączono, zachowując jednak dzielące je mury obronne.

Kolejny duży zamek i miasto powstały także nad Wisłą, w Grudziądzu. Krzyżacy rozpoczęli budowę warowni w połowie XIII wieku. Miasto zostało założone na prawie chełmińskim w roku 1291 roku.

Po opanowaniu brzegów Wisły, zakonnicy rozpoczęli zajmowanie terenów bardziej odległych. Kolejne warownie powstały między innymi w Zamku Bierzgowskim oraz Kowalewie Pomorskim i Golubiu. W pierwszej z wymienionych miejscowości znajduje się jedna z najstarszych obronnych budowli krzyżackich. Zamek został wzniesiony w latach 1270-1305 w miejscu wcześniejszego grodu z 1260 roku, zniszczonego przez Litwinów. Był siedzibą komturii. Obecnie w warowni znajduje się diecezjalne centrum kultury.

W Kowalewie Pomorskim Krzyżacy pojawili się już w 1231 roku. W latach 1277-1303 na

wąskim przesmyku między dwoma, dziś nieistniejącymi, jeziorami wybudowali kamiennoceglany zamek. Do dziś zachowały się tylko fragmenty murów oraz filar gdański. Co ciekawe, w okresie I Rzeczypospolitej w Kowalewie odbywały się sejmiki województwa – Ziemi Chełmińskiej. To tu znajdowało się archiwum regionu.

W Golubiu rycerze z czarnym krzyżem osiedlili się pod koniec XIII wieku. W 1296 roku na wzgórzu nad Drwęcą rozpoczęli budowę zamku. Kilka lat później nadali osadzie nad rzeką prawa miejskie. W okresie średniowiecza Golub miał duże znaczenie dla Krzyżaków, ponieważ w tym miejscu, nad Drwęcą, znajdował się most i przejście graniczne.

Jednym z najbardziej okazałych zamków na Ziemi Chełmińskiej była warownia w Radzynie Chełmińskim. Powstawała niemal sto lat. Zamek został ukończony w połowie XIV wieku. Dziś, mimo upływu kilkuset lat, nadal prezentuje się okazale. Kilka kilometrów od Radzyna znajdują się ruiny niemal zapomnianego już zamku w Pokrzywnie. Wzniesiono go niemal w tym samym czasie, co zamek w Grudziądzu.

Nieopodał znajduje się kolejna warownia – w miejscowości Rogóźno Zamek. Powstała pod koniec XIII wieku. Kilka kilometrów od niej Krzyżacy założyli miasto Łasin.

Budowę zamku w Brodnicy zakonnicy rozpoczęli w 1305 roku. Pierwszy zapis dotyczący osady pochodzi z 1298. Po raz pierwszy jako „civitas” – a więc miasto lokowane na prawie niemieckim – Brodnica była wzmiankowana w 1317 roku. Ostatni zamek w tym rejonie Krzyżacy wybudowali w Lidzbarku Welskim.

W średniowieczu Chełmża, Wąbrzeźno, Nowe Miasto Lubawskie i Lubawa, mimo że leżały na Ziemi Chełmińskiej, należały do biskupów. Z tego względu Krzyżacy nie budowali tu swoich zamków. Warownie tworzyli duchowni. Miały one jednak charakter ich rezydencji. Pozostałości po takim zamku zachowały się między innymi w Wąbrzeźnie.

Tekst i fot.
Szymon Wiśniewski

Postać

Oficer największych nadziei

Na Łuku Triumfalnym w Paryżu można odszukać nazwisko Józefa Sułkowskiego. Cesarz Francuzów wysoko cenił naszego rodaka.

Józef Sułkowski urodził się na początku 1773 roku w rodzinie szlacheckiej pieczętującej się herbem Sulima. W 1783 roku rozpoczął służbę w 10 Regimencie Pieszym Koronnym. Osiem lat później zdobył stopień kapitana.

Walczył w wojnie polsko-rosyjskiej w 1792 roku. Za męstwo, jako jeden z pierwszych, został odznaczony nowo ustanowionym orderem Virtuti Militari. Po zakończeniu wojny wyjechał do Francji, gdzie od rewolucyjnego rządu otrzymał misję dyplomatyczną do Turcji. Nie wypełnił jej jednak, bo dowiedziawszy się o wybuchu powstania kościuszkowskiego w 1794 roku, przekradł się z powrotem do kraju, by stanąć do walki. Przybył za późno, kiedy zryw już upadł. Ponownie wyjechał do Francji. Tam udało mu się wstąpić do armii. W stopniu kapitana otrzymał przydział do generała Berthiera w północnej Italii. Wyróżniwszy się walecznością i zdolnościami taktycznymi w czasie kampanii włoskiej w 1796 roku, Sułkowski został zauważony przez Napole-

ona, który mianował go swoim adiutantem.

W 1798 roku otrzymał nominację na brygadiera i wyruszył z Napoleonem do Egiptu. Brał udział w kilku bitwach. Sułkowski zginął w październiku 1798 roku w czasie walki z oddziałem powstańczym. Aby uczcić jego pamięć, Napoleon nazwał imieniem Sułkowskiego jeden z fortów pod Kairem. Co ciekawe, jego nazwisko zostało wpisane na kolumnie południowej Łuku Triumfalnego w Paryżu.

W swym raporcie dla Dyktatoriatu Bonaparte napisał: „Mój adiutant Sułkowski, przeprowadzając rankiem 1 Brumaire’a rozpoznawanie ruchów nieprzyjacielskich w okolicach Kairu, został w drodze powrotnej napadnięty przez całą ludność przedmieścia. Po poślizgnięciu się konia Sułkowski poniósł okrutną śmierć. Był to oficer największych nadziei”. Właśnie pod takim tytułem, jak ostatnie zdanie, Marian Brandys napisał książkę poświęconą Sułkowskiemu.

opr. (Szyw)

Było i jest

Dla niemieckiego i polskiego starosty

Tym razem przedstawiamy pocztówki pokazujące obecny budynek starostwa w Wąbrzeźnie. Gmach powstał pod koniec XIX wieku.

Po wygranej przez Prusy (Niemcy) wojny z Francją w 1871 roku, nowo powstałe państwo niemieckie (II Rzesza) zaczęło intensywnie się rozwijać. W tym czasie na terenie całego kraju powstawały budynki użyteczności publicznej.

Siedzibę starostwa powiatowego przy ul. Wolności wybudowano w 1890 roku. Urzędowały w niej niemieckie władze po-

wiatowe. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, gmach stał się siedzibą polskiego starostwa. Co ciekawe, na jego frontowej ścianie zachowały się tarcze herbowe miast: Wąbrzeźno oraz Kowalewo i Golub, które dawniej wchodziły w skład powiatu.

Prezentowane widokówki zostały wykonane w 1910 roku.

(Szyw)

Zamek w Radzynie Chełmińskim, mimo upływu lat, nadal prezentuje się okazale

HOROSKOP

Koziorożec (22.12—20.01)

Wpływy astrologiczne oznaczają rozwidlenie drogi zawodowej lub przybycie albo wyjazd kogoś z rodziny. Nie lubisz zmian. Ku Twemu zaskoczeniu może się okazać, że to, przed czym tak się wzbraniałeś, da Ci radość i wspaniałe poczucie wolności.

Wodnik (20.01—19.02)

Już niebawem otworzy się okno, przez które spojrzysz na szeroki świat. Wyjedziesz na krótko do nowego miejsca. Przy okazji poznasz ludzi i zdobędziesz cenne dla Ciebie informacje.

Ryby (20.02—20.03)

Powinnaś trochę zwolnić i pomyśleć co najmniej dwa razy, zanim zrobisz coś pod wpływem impulsu. Możesz teraz podpisywać umowy i finalizować projekty, co da Ci też prawo do świętowania sukcesów. Czekają Cię jednak napięcia i nerwy.

Baran (21.03—21.04)

W nadchodzącym tygodniu życie pokaże, że dalsza podróż utartym szlakiem może tylko zaszkodzić Twoim interesom. Ukrywanie uczuć nie może trwać w nieskończoność. Twoja ciężka praca zostanie nagrodzona.

Byk (20.02—21.05)

Przygotuj się na przemianę wewnętrzną – będziesz miał zupełnie inne oczekiwania. Tuż za nią pójdą przemiany w otaczającym Cię świecie. Być może w najbliższych dniach otrzymasz zaproszenie lub propozycję, która odmieni Twoje życie.

Bliznięta (22.05—22.06)

Wenus w obszarze miłości i partnerstwa rozpoczyna pomyślny okres, który przyniesie wiele romantycznych chwil i poprawę Twoich relacji z ludźmi. Tak to przynajmniej wygląda w teorii.

Rak (22.06—22.07)

Nie cierpisz na nadmiar rozrywek. Może warto wybrać się gdzieś na długi weekend? Zamiast rozwijać karierę, powinieneś zadbać o życie towarzyskie. Nie wykluczone, że rzucisz się w wir romanсів. Nie zapomnij, że ten błogostan nie będzie trwał wiecznie.

Lew (23.07—23.08)

Wenus pomoże Ci zdobyć parę dodatkowych punktów. A ponieważ znana jest z tego, że potrafi leczyć złamane serca i lubi gościć zwaśnionych kochanków, jest szansa, że dzięki jej korzystnemu wpływowi Twoje życie miłosne nabierze rumieńców.

Panna (24.08—23.09)

Nie bacząc na weekendowe plany, postaraj się znaleźć czas na refleksję nad tym, w jakim momencie życia się znajdujesz. Wnioski, do których dojdiesz, mogą Cię mocno zaskoczyć. Twoje szczęście i sukcesy będą zależały od innych osób.

Waga (23.09—22.10)

Być może już dziś przymierzasz się do zmiany otoczenia albo czekasz na jakieś niezwykłe i ekscytujące zdarzenie. Oczywiście, może być i tak, że zainicjujesz je sam: wystarczy, dojdiesz do wniosku, że pora pomyśleć o sobie.

Skorpion (24.10—22.11)

Masz problemy z wyrażaniem uczuć, ale obecne wpływy astrologiczne pomogą Ci przełamać tę wewnętrzną barierę. Dzięki temu, że ludzie oraz pewne sytuacje będą trafiać wprost do Twojego serca, uda Ci się ustalić, kto przyjaźni, a kto wróg.

Strzelec (23.11—21.12)

Wygląda na to, że historia zatoczyła krąg. Od Ciebie tylko zależy, w którą stronę pójdziesz. W wielu przypadkach nadchodzące tygodnie będą świętem miłości, czasem umacniania uczuć. To dobra pora na ślub, zawieranie nowych lub pielęgnowanie starych przyjaźni.

Dobra zjeść

Jaja na grzankach z grillowanym boczkiem

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy I Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

Składniki:

8 plasterków
chudego boczku
2 bułki kajzerki
przekrojone na pół
4 jaja
100 g klarowanego masła
50 g startego żółtego sera
2 łyżki octu

Sposób wykonania:

Boczek grillować na rozgrzanej patelni bez tłuszczu na chrupiąco, bułki zrumienić na maśle z dwóch stron i odstawić w ciepłe miejsce. Ugotować jaja w koszulkach: do dużego garnka z wrzącą wodą dodać ocet, ostrożnie wbić jaja, zamieszać wodę wokół nich, by nabrały okrągłego kształtu i gotować 4 min. Wyjąć łyżką cedzakową. Na grzankach ułożyć po dwa kawałki boczku i jedno jajko, posypać żółtym serem. Podawać na gorąco.

Daria Graduszevska

Smacznego!

	P	O	G	O	D	A
CZW. 09.04.15	DZIEŃ temperatura: 15 opady: 0 ciśnienie: 1028 wiatr: 13	NOC 3 °C 0 mm 1026 hPa 11 km/h				
PT. 10.04.15	DZIEŃ temperatura: 15 opady: 0 ciśnienie: 1023 wiatr: 10	NOC 4 °C 0 mm 1022 hPa 15 km/h				
SOB. 11.04.15	DZIEŃ temperatura: 15 opady: 0,6 ciśnienie: 1020 wiatr: 20	NOC 5 °C 0,1 mm 1018 hPa 19 km/h				
NIEDZ. 12.04.15	DZIEŃ temperatura: 16 opady: 0 ciśnienie: 1017 wiatr: 19	NOC 7 °C 0 mm 1020 hPa 14 km/h				
PN. 13.04.15	DZIEŃ temperatura: 18 opady: 0 ciśnienie: 1024 wiatr: 9	NOC 8 °C 0 mm 1023 hPa 10 km/h				
WT. 14.04.15	DZIEŃ temperatura: 18 opady: 0,5 ciśnienie: 1023 wiatr: 11	NOC 9 °C 0,2 mm 1020 hPa 7 km/h				
ŚR. 15.04.15	DZIEŃ temperatura: 19 opady: 0,1 ciśnienie: 1018 wiatr: 5	NOC 8 °C 0,5 mm 1019 hPa 11 km/h				

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Jez.: wyraz, zwrot, wyrażenie właściwe tylko danemu językowi.	Świetlisty otok, aureola.		Toster	"... Eden" u Londona.	Filol.: specjalista w zakresie orientalistyki - nauki o dziejach i kulturze	Psych.: uczucie dojmującego smutku, tęsknoty.	Geol., bud.: smoła ziemna; materiał do budowy nawierzchni dróg.	Ekon.: dodatkowy, karny podatek.
	Oficjalne zaprzeczenie lub				4			
							15	7
Psych.: uczuciowe								17
Spół.: przypawa korzenna,			14					
					Geogr., hist.: wyspa na Morzu Tyrreńskim (Włochy); miejsce przymusowego			
tów.: siła na zwierzę w postaci pętli ze sznura albo drutu.	Chem.: bezbarwny gaz palny, węglowodór nasycony;					Geogr.: rzeka, prawy dopływ Odry, przepływa przez Cieszyn.		
					Mit. gr.: miejsce w Hadesie do			
					Indyjska bogini śmierci			
13		6		8				
Piłsiń, wojłok	Paul, śpiewak "Dzięk"					Geogr.: rzeka, lewy dopływ Wolgi (Rosja).	Nie obsadzone stanowisko	
	Niki (ur. 1949), austr. kierowca							Starożytne liczydło
					Pokoik bez okien przylegający do			
					Tło pod rysunkiem	1	10	12
Babiloński bóg nieba	Bot.: ozdobny krzew lub drzewo						Postać z powieści	
	Element do łączenia blach						Czeskie tak	
					Lit.: pogadliwie o marnym,			Teatr japoński
					Syberyjska rzeka			11
Osoba ciesząca się szczególną popularnością, bobszyszc ludu.					Geogr.: rzeka, l. dopływ Jukonu, w stanie Alaska (USA); dł. 855 km; źródła w			
Sproszkowany tytoń, używany dawniej jako środek pobudzający do							Obramowa-	
							nie czapki	
9								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

SUDOKU

4	8			1		2	
5				8	4		
	7	2		5			
1					2		
		7		1		9	
9		4			1	6	
	6			9			
				7			9
						8	7

		6	4		7			2
4				9		3		
	3		1	6				
6		5			2			
		9		5				
1			6					
		1	3		4			
	6					9		
2	5					4	1	

Wnioski przyjmowane dłużej

DOPLATY ➤ Do 15 czerwca rolnicy mogą składać wnioski o dopłaty bezpośrednie. Termin wydłużono, bo zmiany obowiązujące od tego roku przysporzyły urzędnikom więcej kłopotów niż się spodziewano

Szef resortu rolnictwa przyznał, że na przeszkolenie z nowych zasad i przepisów czeka jeszcze kilkuset urzędników. Mają oni doradzać gospodarzom w wyborze najkorzystniejszych dla nich form pomocy.

Przypomnijmy, że najbardziej zapobiegliwi rolnicy będą mogli wyciągnąć z unijnej kasy nawet 500 euro za hektara. Trzeba jednak

znać niuanse systemu, który nie należy do prostych. W tym roku na dopłaty bezpośrednie jest 3,5 mld euro, ubiega się o nie ok. 1 mln 350 tys. polskich rolników. Jak dotąd wnioski złożyło niewiele ponad 50 tysięcy.

Według informacji ministra, w każdym powiatowym biurze ARiMR mają powstać dwa stanowiska dla osób, które będą po-

magwały rolnikom w wypełnianiu formularzy. Na razie nie wiemy, ile zdecyduje się na składanie wniosków o dopłaty bezpośrednie przy pomocy nowego systemu internetowego e-wniosek. By z niego skorzystać, trzeba posiadać login i kod dostępu do systemu teleinformatycznego.

(pw)

Chwasty

W poszukiwaniu barszczu

Wyjeżdżając wiosną w pole rolnicy powinni zwrócić uwagę, czy w pobliżu cieków wodnych lub rowów nie rośnie barszcz Sosnowskiego. Ta inwazyjna roślina jest już w naszym województwie. Można ją wyplenić, stosując chemię.

Barszcz Sosnowskiego wiosną wytwarza liście bardzo podobne do zwykłego barszczu. Rolnik na pierwszy rzut oka nie jest w stanie rozróżnić obu gatunków. Właśnie z myślą o lepszym poznaniu tej inwazyjnej rośliny Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego 23 kwietnia organizuje w Minikowie praktyczne szkolenie poprzedzone konferencją. W programie przewidziano również wyjście w teren. Barszcz Sosnowskiego, niestety, występuje w okolicach Minikowa.

Jeśli już rozpoznamy szkodliwą roślinę na naszym polu, należy

zachować ostrożność. Jest ona toksyczna i alergizująca. Włoski na łodygach i liściach wydzielają parzącą substancję, która zawiera furanokumaryny. Szkodliwe właściwości ujawniają się w wysokich temperaturach i przy dużej wilgotności powietrza. Walka z rośliną może trwać kilka lat. Nawet stosowanie środków ochrony roślin nie pomaga za pierwszym razem. Wiosną – do połowy maja – dokonuje się pierwszego oprysku, latem drugiego, a jesienią trzeciego. I tak przez 3-4 lata. Najskuteczniejszy jest znany wszystkim rolnikom Roun-

dup 360 lub inne preparaty oparte o glifosat.

Z barszczem można także walczyć mechanicznie, podcinając lub wykopując jego korzenie. Te zabiegi wykonuje się dwukrotnie: wczesną wiosną oraz w połowie lata. Zalecane jest podcinanie co najmniej 10 cm poniżej powierzchni gleby. Jest to metoda pracochłonna, ale bardzo efektywna – stosowana może być w przypadku występowania pojedynczych roślin albo mało licznych stanowisk.

(pw)

Uprawy

Wiosenna susza

Powtarza się scenariusz z ubiegłorocznej wiosny. Rolnicy wyjechali na pola, zasiali i z utęsknieniem wyczekują na deszcz. W marcu w naszej okolicy spadło ok. 8 mm wody na metr kwadratowy.

W pasie Polski środkowej występują największe niedobory wody. Niestety, to także obszary z najlepiej rozwiniętym rolnictwem. Sytuację pogarsza fakt, że w ostatnich miesiącach spadło wyjątkowo mało śniegu, co poskutkowało brakiem zimowych zapasów wody. Stan wód gruntowych jest niski.

We wschodnim pasie naszego województwa, obejmującym powiaty: lipnowski, brodnicki i część golubsko-dobrzyńskiego, panują najgorsze warunki opadowe. Szacuje się, że w marcu spadło tu zaledwie 8 mm deszczu na metr kwadratowy (powinno być minimum 29 mm). Niewiele lepiej było w lutym.

W efekcie suchej wiosny część rolników decyduje się przeczekać i nie rozpoczynać zasiewów. Narzekają już plantatorzy truskawek, bo plon owoców pozostaje pod znakiem zapytania. Kolejny problem to fakt, że brak opadów powoduje zmniejszenie przyswajalności nawozów mineralnych.

(pw)

Energia odnawialna

Gminy grają o zielone

Każda gmina będzie mogła otrzymać nawet 200 tys. euro na budowę mikroinstalacji produkujących prąd.

W miniony wtorek minister rolnictwa podpisał rozporządzenie zmieniające w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. To

dobra wiadomość dla gmin, które w ramach pozostałych jeszcze środków PROW mogą starać się o pomoc na zakup mikroinstalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. Mogą to być np. mikroelektrownie wiatrowe lub panele fotowoltaiczne. Każda gmina może otrzymać maksymalnie 200 tys. euro. Refundacji podlega

90 proc. kosztów inwestycji.

Planowany termin naboru wniosków w ramach tego działania to druga połowa kwietnia br. Rozporządzenie przewiduje też możliwość przekazania osobom fizycznym urządzeń mikroinstalacji zakupionych w ramach PROW 2007-2013.

(pw)

Szkody

Rolnicy kontra gęsi

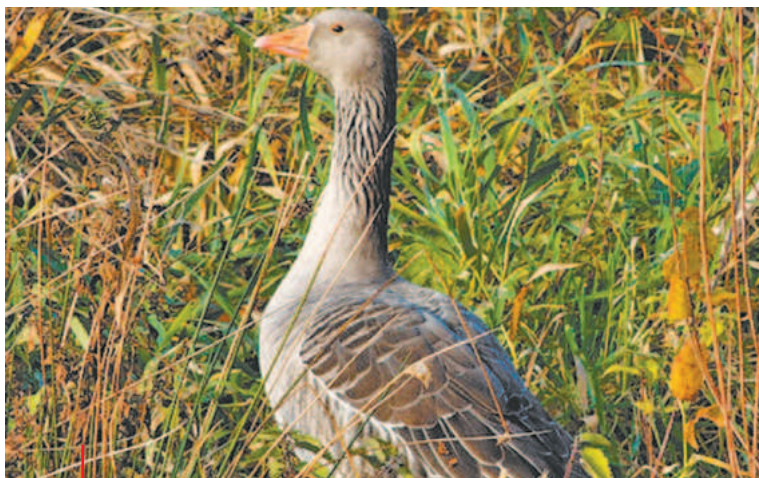
Nie tylko dziki są na celowniku rolników. Ostatnio wiele szkód na polach powodują również dzikie gęsi. Krajowa Rada Izb Rolniczych zaproponowała, by wydłużyć okres polowania na te ptaki.

Zdaniem KRIR, konieczne jest objęcie strat powodowanych w uprawach przez gęsi mechanizmem odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne. Ptaki te są najbardziej uciążliwe dla gospodarzy podczas wiosennych i jesiennych przelotów. Zbierają się w wielkie stada i żerują na polach. Póki co, rolnikom muszą wystarczyć armatki hukowe lub aparaty emitujące odgłosy drapieżników. Sytuacja pogorszy się, jeśli sukce-

sem zakończy się inicjatywa społeczna na rzecz przeniesienia 13 gatunków ptaków łownych na listę ptaków chronionych. Wtedy nie będzie można na nie polować.

W 2009 roku w Bytoniu gęsi wyjadły ziarno kukurydzy warte 600 zł. Jak przyznali wówczas poszkodowani rolnicy, ptaki szybko pojęły, że ziarna sadzone są w rzędach i wydziobywały sumiennie wszystkie ziarenka.

(pw)

Gęsi są najbardziej uciążliwe dla gospodarzy podczas wiosennych i jesiennych przelotów

Mechanizacja

Opony bezpieczniejsze

Niektórzy rolnicy, chcąc poprawić właściwości jezdne traktorów, napełniają opony wodą lub płynami obciążającymi. Minusem takich zabiegów jest korozja kół. Jedna z firm oponiarskich chwali się, że poradziła sobie z nim.

Dociążenie kół jest prostą metodą zwiększenia mocy traktora w warunkach polowych. Opony rolnicze teoretycznie można wypełnić wodą aż w 75 procentach. Wystarczy wypuścić z nich powietrze, napełnić wodą do wysokości zaworu i dopompować powietrze. Do dociążania używany jest także glikol, roztwór chlorku wapnia (żrący) lub nawet płyn do spryskiwaczy.

Firma Michelin wprowadziła do sprzedaży nowe dętki, wykonane ze specjalnej gumy. Tworzy ona zaporę przed żrącym płynem obciążającym, który wpompujemy do opony. Na pierwszy rzut oka nowa dętka nie różni się od innych. Tajemnica tkwi w procesie produkcji. Nie jest ona zgrzewana z kilku kawałków gumy, ale odlewana w całości. To sprawia, że nie ma słabych punktów, przez które żrąca ciecz mogłaby znaleźć ujście.

Najważniejsze, że nowe dętki pasują nie tylko do opon Michelin. Producent zapewnia, że przygotował 200 różnych rozmiarów.

(pw)

REKLAMA

PAROL
87-400 Golub-Dobrzyń ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

Jęczmień
Kucyk, Hajduczek Natasia, Nagraadowicki,
Pszenica
Arabella, Tybalt
Pszennyto
Matejko
Owies
Bobik
Albus
Groch
Ziemniaki sadzeniaki
Satina, Lilly
Nasiona Kukurydzy
Motylkowe
drobnonasienne i trawy

PASZE dla RYB

Adiuwant – patron ochrony upraw

UPRAWA ➤ Środki ochrony roślin zwykle wybieramy, kierując się ich efektywnością. By mieć pewność, że zabieg będzie skuteczny, rolnicy coraz częściej sięgają po nowe rozwiązania

Adiuwanty umożliwiają 100-procentowe wykorzystanie nawozów dolistnych

Wydajność środków ochrony roślin zwykle jest ograniczona. Dodatkowy wpływ na ich działanie ma np. jakość wody, stopień pokrycia roślin cieczą roboczą czy pogoda. Ale efektywność może podnieść stosowanie adiuwantów.

Na rynku dostępne są różne rodzaje tych preparatów. Marka Elvita proponuje rozwiązania skoncentrowane na działaniu zakwaszającym i regulacji pH cieczy (Normaton), wspomagające przyklejanie agrochemikaliów do roślin (Opoker) czy poprawiające wchłanianie preparatów (Hydrotek).

Fachowiec

Samo słowo adiuwant pochodzi od łacińskiego adiuvere, co oznacza pomagać, wspierać. Jako substancje pomocnicze, adiuwanty modyfikują sporządzoną z ich udziałem ciecz roboczą. Najczęściej wykorzystywane są jako substancje pomocnicze przy stosowaniu herbicydów. Mogą być także używane przy innych środkach ochrony roślin, takich jak fungicydy czy insektycydy.

Wspomagacz

Nowa polityka rolna Unii Europejskiej zakłada ograniczenie

zagrożeń płynących ze stosowania środków ochrony roślin. Dodatek adiuwantu może obniżyć zużycie preparatu nawet o 25 proc. Wynika to ze zmniejszenia dawki środka ochrony roślin przy zachowaniu efektu równego pełnej dawce. Takie rozwiązanie jest zatem korzystne także ze względów ekonomicznych.

Adiuwanty w znaczący sposób podnoszą skuteczność zabiegów ochronnych. Umożliwiają choćby 100-procentowe wykorzystanie nawozów dolistnych, intensyfikując ich działanie.

Aktywator skuteczności

Pomocnicze działanie adiuwantów sprawia, że zyskują one coraz więcej zwolenników. Nie zwalczają patogenów, ale wspomagają skuteczność aktywne środków ochrony roślin. Adiuwanty zmniejszają napięcie powierzchniowe cieczy roboczej. Dzięki temu możliwe jest równomierne pokrycie całej blaszki liścia i lepsze wnikanie do komórek. Większość adiuwantów zwiększa średnicę aplikowanych kropeł i wykazuje działanie zapobiegające rozpraszaniu cieczy. Innym istotnym zadaniem tych substancji jest choćby regulacja pH cieczy opryskowej, co pozwala na wzrost rozpuszczalności stosowanych środków. Niektóre z nich tworzą także specjalną powłokę na liściu – ogranicza ona wyparowywanie i wymywanie cieczy.

(pc)

Hodowla

Sezon pastwiskowy niebawem

Wypas bydła na pastwisku jest bardzo popularną metodą żywienia w okresie letnim. Użytki zielone dostarczają zwierzętom składników odżywczych o najniższym koszcie jednostkowym.

Niewątpliwą zaletą wypasu pastwiskowego jest zapewnienie zwierzętom ruchu i przebywania na świeżym powietrzu. Poza tym zielonka pastwiskowa pokrywa potrzeby bytowe oraz produkcyjne krów dających 18-20 kg mleka.

Czas na zielonkę

– Wypasanie należy rozpoczynać stopniowo, zaczynając od kilku godzin dziennie – zauważa Karol Wysocki, ekspert żywienia z firmy paszowej Ewrol. – Jest to związane z tym, że dopiero po

około 2 tygodniach wypasu mikroflore żwacza namnoży się do takiej ilości, by w pełni wykorzystywać składniki zawarte w zielonce.

Wypas należy rozpocząć, gdy ruń osiągnie wysokość 10-12 cm.

Hektar wydajnego terenu w sezonie pastwiskowym powinien wystarczyć dla 3-4 krów

Najszybciej przyrasta ona w miesiącach wiosennych, czyli maju i czerwcu. W tym okresie zwierzęta często nie są w stanie jej w pełni wykorzystać, dlatego nadmiar zielonki można przeznaczyć na siano czy sianokiszonkę. W kolejnych miesiącach, w których zielonka rośnie wolniej, użytek zielony można przeznaczyć tylko do wypasu.

– Ważne, by zapewnić zwierzętom odpowiednią powierzchnię pastwiska. By lepiej wykorzystać pastwisko, celowe jest stosowanie tzw. wypasu kwatrowego. Polega on na dzieleniu pastwiska na mniejsze kwatery – dodaje Karol Wysocki.

Hektar wydajnego terenu w sezonie pastwiskowym powinien wystarczyć dla 3-4 sztuk krów. Na słabszych pastwiskach można utrzymać 1-2 krowy.

Przełożenie na żywienie

Konsekwencją żywienia samymi zielonkami jest niewykorzystanie potencjału paszy. Największą wadą zielonek jest niedobór energii w stosunku do białka. Braki najłatwiej uzupełnić kiszonką z kukurydzy. Wysoką koncentrację energii posiadają także sruły zbożowe, należy jednak podawać je z umiarem, gdyż łatwo fermentują w żwacu,

a ich nadmiar może powodować kwasicę. Należy także pamiętać o tym, że młoda zielonka ma niską zawartość włókna. Jego niski udział w dawce powoduje szybki przepływ masy przez organizm zwierzęcia, co często jest przyczyną biegunk. Niedobory można uzupełnić sianem bądź słomą.

Niedostateczna ilość włókna ma także wpływ na mniejsze wchłanianie magnezu i innych składników mineralnych. Przyjmuje się, że przy skarmianiu pasz zimowych magnez wchłaniany jest w około 25 proc., a przy żywieniu bardzo młoda zielonką tylko w 15-17 proc. Niedobór magnezu we krwi jest głównym powodem tężyzki pastwiskowej.

– W celu zabezpieczenia zwierząt przed tą chorobą niezbędne jest stosowanie premiksów o wysokim poziomie magnezu, przeznaczonych specjalnie na czas wypasu pastwiskowego, takich jak Naszmix KM Magnez marki Ewrol – zauważa Karol Wysocki.

Pod koniec okresu pastwiskowego krowy należy dokarmiać innymi paszami objętościowymi i stopniowo przechodzić na pasze przygotowane do skarmiania w okresie żywienia zimowego.

(pc)

Rockowe brzmienia na żywo

NOWA WIEŚ KRÓLEWSKA ➤ Grają brytyjski rock z tekstami Aleksandry Bacińskiej – już wkrótce zespołu NEDA będzie można posłuchać na żywo w Nowej Wsi Królewskiej

Pięcioosobowy zespół NEDA został założony przez toruńskich studentów. Grupa gra melodyjne utwory z tekstami Aleksandry Bacińskiej. Śpiewają o emocjach, miłości, nieuchronnym przemijaniu i nadziei. Na gitarze gra pochodzący z Płużnicy Bartek Osiński.

Zespół będzie można zobaczyć i usłyszeć na żywo już 18 kwietnia (sobota) o godz. 19.00 w świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi Królewskiej. Wstęp 5 zł.

O filozofii zespołu, brzmieniu i procesie tworzenia opowiada basista i lider zespołu NEDA Bartek Rybicki.

– Dlaczego wybrałeś akurat gitarę basową?

– To historia pozbawiona blasku. Kolega zaproponował: zostań basistą, bo ich jest mniej i łatwiej znaleźć zespół. Tak więc kupiłem pierwszą gitarę basową w pierwszej klasie technikum. Kiedy podłączyłem ją pod wzmacniacz, to stwierdziłem, że nie brzmi ona tak, jak to sobie wyobrażałem. Jako muzyczny laik nie rozróżniałem brzmienia gitary basowej od elektrycznej, myślałem jeden pies, a rzeczywistość okazała się nieco brutalna. Jednak stopniowo zaczynałem poznawać instrument. Jeździłem raz w tygodniu do Lubicza pod Toruniem, do nauczyciela, żeby zgłębiać tajniki gry na basie. Spodobało mi się na tyle, że przy nim zostałem i tego nie żałuję.

– Jak powstał zespół NEDA? Jaka jest wasza filozofia?

– Zespół NEDA zaczął działać z mojej inicjatywy. Wcześniej z różnymi formacjami grałem muzykę rockową lub nawet punkową. Jednak nie bardzo leżała mi taka stylistyka, zawsze czułem się lepiej w bardziej melodyjnym graniu. W pewnym momencie zapaliła mi się w głowie lampka – a może spróbować ać

stworzyć coś nowego, zupełnie od zera? I zacząłem kombinować z kim i w jakiej formie zrealizować ten pomysł. Przypomniały mi się słowa Bartka, naszego gitarzysty pochodzącego z Płużnicy, kiedy był na moim koncercie w „Lizard Kingu” w Toruniu. Mówił, że chętnie by pograł, ale nie ma z kim i nie wie, jak się za to zabrać. Jako że byliśmy już jakiś czas kumplami, to zadzwoniłem do niego i umówiliśmy się, żeby to wszystko obgadać. Spotkaliśmy się w mieszkaniu Bartka. Naciskałem na to, żeby grać lżejszą, wręcz radiową muzykę, bo w takiej lepiej się odnajduję, miałem też trochę dość grania cięższego rocka. Udało się znaleźć wspólny mianownik: brytyjski rock. Zaczęliśmy poszukiwania reszty składu. Przez ogłoszenie trafiliśmy na Jarka, czyli naszą drugą gitarę, więc zaprosiliśmy go na próbę jeszcze w niepełnym składzie. Ruszyliśmy z kopyta tak naprawdę, gdy dołączył do nas Marek z Wąbrzeźna – perkusista. Razem stworzyliśmy większość materiału. Najdłużej poszukiwaliśmy dobrego wokalu. Wielu próbowało, ale nikt tak nas nie ujął jak Julia, która odpowiedziała na nasze ogłoszenie. Spodobały się nam jej możliwości wokalne. Julia ma zacy glos, fajną barwę i odnajduje się w tym, co gramy. Poza tym jest sympatyczna, co nie jest bez znaczenia i mimo że jest od nas młodsza, miała największe doświadczenie sceniczne, co widać i słysząc. Idziemy cały czas do przodu. Nasz zespół jest połączeniem młodej żywiołowości i wyważonego doświadczenia. Każdy z członków grupy grał już wcześniej w różnych zespołach. Połączyła nas chęć wspólnego grania. Jesteśmy na początku drogi. Chcemy grać muzykę pop-rockową, płynącą z serca, niewyrachowaną, w której najważniejsza byłaby melodia i przemyślany tekst. Dlatego korzystamy głównie z utworów Aleksandry Bacińskiej, którą uważamy prawie za członka zespołu. Chcemy dążyć do jak naj-

lepszego rzemiosła instrumentalistów i doskonałości wokalne. Przed nami długa droga.

– Jakie zespoły was inspirowały?

– Tak jak już wspominałem, staramy się grać brytyjski rock. Jednak jest to pojęcie dość ogólne, tak więc rozwinę nieco tę myśl. Jeśli miałbym wskazać zespoły, na których się wzorujemy, to na pewno będzie to Muse, Arctic Monkeys, The Black Keys, Kings of Leon... Lista jest długa. Mimo wszystko, gdy słucham na próbach tego, co stworzyliśmy, wydaje mi się, że ciężko nas zaszkladkować, powiedzieć, że gramy podobnie do jakiegoś istniejącego już zespołu. Jest swego rodzaju różnorodność, jednak wszystko pozostaje w brytyjskiej estetyce. Zaryzykuję stwierdzenie, że brzmiemy oryginalnie. Ciężko mi wskazać na polskim rynku, przynajmniej wśród popularnych zespołów kapelę, która w większym lub mniejszym stopniu nas przypomina.

– Mówisz o oryginalności waszego zespołu. Rozumiem, że gracie w bardzo brytyjskim stylu. Czy zamykacie się w jego ciasnych ramach, czy zdarza wam się czerpać z innych gatunków muzycznych?

– Prawie każdy z nas słucha brit rocka. Jednak mimo wszystko jesteśmy muzykami i słuchaczami uniwersalnymi. Tak naprawdę nie ma u nas w kapeli kogoś, kto słucha jednego rodzaju muzyki i tylko na tym poprzestaje. Ja osobiście uwielbiam każdy rodzaj grania. Znajdę dla siebie coś zarówno w thrash metalu, jak i nawet w piosenkach prostych, łatwych i przyjemnych. Bartek, nasz gitarzysta pochodzący z Płużnicy, mocno „siedzi” w każdej odmianie metalu, ale też np. muzyce elektro-

nicznej. Jarek to fan grunge'u i hard rocka. Marek słucha dużo rozbudowanych form muzyki rockowej i wielu nieanglojęzycznych wykonawców. Julia lubi Duffy, Adele i Amy Winehouse, z polskich artystek Sylwii Grzeszczak. Podaję tu tylko przykłady, bo jest ogromna różnorodność w tym, czego

słuchamy. I to jest fajne, chociażby przy procesie tworzenia, bo można wymieniać się inspiracjami, kombinować nad schematem kawałka, stylistyką i wreszcie tworzyć świeże piosenki i nieszablonowe brzmienia. Wiem z doświadczenia, że to genialnie wpływa na brzmienie.

– Jak przebiega u was proces tworzenia muzyki? Gdzie macie próby?

– Próby najczęściej zaczynamy od powtórzenia numerów, które już mamy, a następnie bierzemy się za tworzenie nowych rzeczy. Można powiedzieć, że utwory powstają wspólnie. Nawet Julia ma swój wkład, mimo że dołączyła do nas jako ostatnia. Oczywiście, większość pomysłów zaczyna się od gitarzystów. Bartek albo Jarek mają w głowie jakieś riffy, które prezentują i demokratycznie wybieramy to, nad czym będziemy się danego dnia głowić. Trochę jamujemy. Każdy dokłada coś od siebie i często wynosimy z próby gotowy kawałek. Staramy się, aby każdy dźwięk był przemyślany. Później, gdy odgrywamy poszczególne kawałki i zabraknie jakiegoś dźwięku gitary czy nawet jakiegoś bębna, to czujemy jego brak. Każdy dźwięk pełni swoją rolę w utworze. I tak to w uproszczeniu wygląda. Gdzie gramy? Mamy ten komfort, że mamy małą salę prób na wyłączność i możemy na niej przebywać, kiedy i ile chcemy. Dlatego staramy się grać co najmniej raz w tygodniu. Mamy wydzielone pomieszczenie na salkę w domku jednorodzinnym mojej babci. Jest dość ciasno, ale wcześniej wymienione plusy w pełni to rekompensują. Zastanawiam się tylko, jak moja babcia wytrzyma ten ciągły hałas i podziwiam, że sąsiedzi nie mają pretensji, a wręcz nam kibicują! Przecież kiedy gramy, słyszy nas całe osiedle. Jedna z sąsiadek powiedziała mi kiedyś, że chce kupić naszą płytę.

– Jakie macie plany na przyszłość? Myślicie, że dacie radę przebić się w polskim show biznesie?

– A kto by nie chciał! Osobiście bardzo chciałbym się wybić, ale staram się być realistą. Przed nami jeszcze trochę większych i mniejszych kroków do wykonania. Trzeba wszystko dawkować i stopniowo budować sukces. Cały czas musimy komponować nową muzykę i mieć przemyślane teksty. Chcemy intensywnie koncertować. Ważnym elementem w tej układance będą nagrania studyjne. Trzeba mieć próbki do przesłuchania dla organizatorów koncertów, wytwórni i przede wszystkim fanów, którzy z czasem będą – mam nadzieję – coraz szerszą grupą. Nie tylko w Polsce ciężko jest się wybić, ale myślę, że mamy jakiś pomysł na siebie.

– Czy masz jakiś plan awaryjny w razie niepowodzenia?

– Oczywiście, bardzo chciałbym móc utrzymywać się wyłącznie z muzyki. Jednak znam trochę polskie muzyczne realia i wiem, że nie warto na to liczyć. Muzyka to nie wszystko. Studiuję w Toruniu zarządzanie na studiach magisterskich, żeby, w razie niepowodzenia w projektach związanych z graniem w kapeli, mieć możliwość uzyskania w miarę satysfakcjonującej pracy. Boli mnie, że w Polsce stawia się raczej na, jak to określił znajomy dziennikarz muzyczny, papkę zamiast poszukać czegoś bardziej ambitnego. Wielu, nawet profesjonalnych muzyków, nie może grać muzyki, w której są zakorzenieni, tylko myślą jak zagrać, żeby ktokolwiek z szerszej publiczności ich usłyszał. Mam wrażenie, że rock jest już bardziej muzyką undergroundową niż popularną, przynajmniej w naszych stronach. Razem z resztą składu NEDY mamy na szczęście pomysł jak połączyć radirocka i ambitniejsze brzmienia – konsekwentnie do tego dążymy. Podsumowując, jeśli uda nam się stworzyć coś, o czym usłyszysz szersze grono słuchaczy niż lokalne i zespół zacznie się sam finansować, to będę szczęśliwy. Takie jest moje stanowisko na ten moment. Przed nami jednak jeszcze dużo ciężkiej pracy.

– Czego możemy się spodziewać na waszym koncercie?

– Dopiero zaczynamy koncertować i sami jesteśmy ciekawi reakcji widzów. Niestety, dziś na wielu koncertach widzowie coraz częściej wyciągają smartfony i skupiają się na nagraniu, które później, najczęściej niepotrzebnie, trafia do internetu. My chcielibyśmy, aby nasze występy podobały się ludziom, a oni wyrażali swoje zadowolenie lub nawet entuzjazm, pokrzykując i bijąc brawo. Po to wyszli z domu i kupili bilet. Doświadczeni artyści zauważają, że ludzie nie słuchają już płyt w całości. Słuchają poszczególnych piosenek w formie mp3 lub na platformach muzycznych. Wielu poprzestaje na słuchaniu muzyki z laptopa. Wygodne, minimalistyczne podejście do słuchania muzyki zabija jej ducha. Dlatego ci, co nagrali już kilka płyt uważają, że powinno się słuchać ich w całości. Z jakichś powodów umieszczają na albumach te, a nie inne piosenki, w takiej, a nie innej liczbie i kolejności. Rocka trzeba słuchać głośno, na dobrym sprzęcie, a nie na jakimś komputerku. Na dużych głośnikach soczyście słysząc bas. My też dużo dyskutowaliśmy, jakie piosenki zagrać na koncercie i w jakiej kolejności. Będzie głośno, ale na tyle selektywnie, że będzie można usłyszeć, o czym są nasze piosenki. Zobaczmy jak zabrzmią na koncercie i jaka będzie reakcja widzów. Alicja Witkowska zgodziła się z nami wystąpić. Chcemy wspólnie z nią tak zagrać, aby podkreślić jej ładny śpiew.

opr. (pg), fot. nadesłane

Basista i lider zespołu NEDA Bartek Rybicki

– Co oznacza NEDA?

– Jak wymyślaliśmy na-

Przedświąteczna porażka

PIŁKA NOŻNA ➤ W meczu 19. kolejki klasy okręgowej piłkarze Unii Wąbrzeźno przegrali na wyjeździe z Torem Laskowice Pomorskie

Przed sobotnim spotkaniem faworytem zdawali się być gospodarze z Laskowic Pomorskich. W dwóch pierwszych meczach rundy wiosennej zgromadzili cztery punkty, po zwycięstwie z Legią Chelmża i remisie z Wisłą Nowe. W tabeli klasy okręgowej Tor wyprzedzał wąbrzeską Unię o dwa „oczka”, ale w bezpośredniej konfrontacji, w rundzie jesiennej, lepsza była jedenastka MKS-u, zwyciężając 3:1.

Kluczowy dla losów całego spotkania okazał się pierwszy kwadrans sobotniego meczu.

– Zupełnie przespaliśmy pierwsze 15 minut gry, co poskutkowało stratą dwóch bramek – mówi Sebastian Isbrandt, pomocnik Unii Wąbrzeźno. Szybkie dwa gole gospodarzy sprawiły, że Tor mógł sobie pozwolić na oddanie inicjatywy podopiecznym Roberta Kościelaka. – Staraliśmy się ponownie wrócić do gry, spotkanie w dalszej części wyrównało się – dodaje Isbrandt.

W 35. minucie, po prostopałym podaniu, w sytuacji sam na sam z bramkarzem znalazł się Dariusz Ciepliński. Przed oddaniem strzału został ewidentnie sfaulowany przez obrońcę gospodarzy, lecz sędzia nakazał kontynuować grę. – Faul był oczywisty, za takie zagrania dyktuje się rzut kar-

Po faulu na Dariuszu Cieplińskim (w środku) arbiter powinien podyktować rzut karny

ny i pokazuje czerwoną kartkę. Sytuację widzieli wszyscy, poza sędzią. Decyzja o nie przyznaniu jedenastki była skandaliczna – nie ukrywał irytacji Isbrandt.

Druga połowa rozpoczęła się od zdecydowanych ataków piłkarzy Unii Wąbrzeźno. Ich gra wyglądała lepiej, a akcje przeprowadzane w szybkim tempie mogły podobać się trenerowi Kościelakowi. – Niestety, naszej dominacji nie mogliśmy odeprzeć zdobyciem kontaktowej bramki – przyznaje pomocnik MKS-u. Dobre sytuacje do strzelenia gola mieli Tomasz Liszaj (jego bardzo dobre uderzenie z 18 metrów w jeszcze lepszym stylu obronił bramkarz Toru) i dwukrotnie Ciepliński, który za pierwszym razem zbyt pośpieszył się ze strzałem, by następnie zwlekać zbyt długo z jego oddaniem.

Kontaktowego gola udało zdobyć się 10 minut przed końcem meczu. Rzut wolny wykonywał Kamycki, a dośrodkowanie przeciął Paweł Mazurowski, pokonując strzałem głową golkipera z Laskowic Pomorskich. Warto dodać, że dla Mazurowskiego było to trzeci gol w rundzie wiosennej rozgrywek. Trafiał on do siatki również w spotkaniach z Sokołem Radomin i Czarnymi Nakłó.

W ostatnich minutach świet-

ną sytuację zmarnował Dariusz Kalinowski, który po podaniu Liszaja nie trafił do bramki z siedmiu metrów. – Szkoda, że Darkowi nie udało się skutecznie sfinalizować tej akcji. Szansa na remis była ogromna i taki rezultat byłby bardziej sprawiedliwy – kończy Sebastian Isbrandt.

Porażka Unii z Torem Laskowice Pomorskie, a także remis ostatniego w tabeli Startu Pruszcz z wiceliderem rozgrywek Naprzodem Jabłonowo Pomorskie sprawiły, że trzy ostatnie zespoły (Unia, Czarni Nakło i Start) mają w dorobku po 19 punktów. Taka sytuacja zwiastuje zaciętą walkę o utrzymanie w klasie okręgowej.

W następnej kolejce Unia Wąbrzeźno podejmie na własnym boisku drużynę Piasta Łasin, która w 19 kolejkach zgromadziła 21 punktów. W kontekście walki o pozostanie w lidze, mecz ten zapowiada się bardzo interesująco.

Tekst i fot.

Kamil Lewandowicz

Tym razem kapitan zespołu, Bartosz Rybszleger, nie zdobył bramki dla Unii

OGŁOSZENIE
WÓJT GMINY
KSIAŻKI

Książki, dnia 9 kwietnia 2015 r

OBWIESZCZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Książki

Na podstawie art. 11 pkt 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2015, poz. 199) oraz uchwały Rady Gminy Książki Nr XXVII/109/12 z dnia 26 października 2012 r. zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Książki wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach **od 17 kwietnia 2015 r., do 11 maja 2015 r.**, na stronie BIP oraz w siedzibie Urzędu Gminy Książki, w godzinach otwarcia Urzędu.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany studium rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 07 maja 2015 r.**, w siedzibie Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach ul. Szkolna 4, 87-222 Książki, **o godz. 10:00**

Zgodnie z art. 11 pkt 11 ww. ustawy o planowaniu [...] osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wносить uwagi do projektu studium.

Uwagi należy składać w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym w Urzędzie i na adres Urzędu Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do **dnia 02 czerwca 2015 r.**

WÓJT GMINY
KSIAŻKI

OGŁOSZENIE
WÓJT GMINY
KSIAŻKI

Książki, dnia 9 kwietnia 2015 r

OBWIESZCZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Książki do wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Książki oraz prognozy oddziaływania na środowisko do wymienionego dokumentu.

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235, z późn. zm.) zawiadamiam o wyłożeniu w dniach **od 17 kwietnia 2015 r., do 11 maja 2015 r.**, do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Książki wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Z dostępną na aktualnym etapie dokumentacją sprawy można zapoznać się na stronie BIP oraz w Urzędzie Gminy w Książkach, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, **pok. nr 26.**

Uwagi należy składać w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym w Urzędzie i na adres Urzędu Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do **dnia 02 czerwca 2015 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Książki.

WÓJT GMINY
KSIAŻKI

GB.6845.3.2015.J.G-K

OGŁASZAM

pierwszy nieograniczony przetarg ustny na dzierżawę

z przeznaczeniem pod użytkowanie rolnicze część działki nr 386/2 o powierzchni 414 m² położonej w obrębie 2 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Żwirki i Wigury, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00030210/6 przeznaczonej w planie zagospodarowania miasta pod usługi sportu i rekreacji.

Cena wywoławcza rocznego czynszu dzierżawnego wynosi 70,38 zł (słownie: siedemdziesiąt 38/100 złotych)

Wadium za nieruchomość ustalono na kwotę **4,00 zł** (słownie: cztery złote)

Postąpienie za nieruchomość ustalono w kwocie nie niższej niż **1,00 zł** (słownie: jeden złoty) Przetarg odbędzie się **dnia 11 maja 2015 r o godz. - 11.00** w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 – sala nr 19. Warunkiem przystąpienia do przetargu na dzierżawę nieruchomości jest wpłacenie wadium na konto Gminy Miasto Wąbrzeźno – **47 2030 0045 1110 0000 0219 3690** lub w kasie Urzędu w terminie najpóźniej **do dnia 7 maja 2015 r. włącznie.**

Szczegółowych informacji udzielają pracownicy Wydziału Geodezji, Budownictwa i Inwestycji Urzędu Miasta Wąbrzeźno, tel. 56 6884528 lub przez pocztę internetową e-mail: gg@wabrzezno.com

Pelen tekst ogłoszenia został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta oraz znajduje się na stronie internetowej Miasta Wąbrzeźno pod adresem: www.bip.wabrzezno.com w zakładce „informacje”.

**Burmistrz Wąbrzeźna
Leszek Kawski**

Strony sportowe przygotowuje Kamil Lewandowicz

Chcesz się pochwalić sukcesem swojej drużyny? Coś ciekawego dzieje się w Twojej miejscowości?

Zadzwoń lub napisz!

k.lewandowicz@wpr.info.pl,
tel. 885 66 55 44

Pasjonat dwóch kółek

POSTAĆ ➤ Urodzony w Wąbrzeźnie Jarosław Zarębski reprezentował barwy czołowych drużyn kolarskich w kraju

Jarosław Zarębski urodził się 29 lipca 1979 roku w Wąbrzeźnie. Od najmłodszych lat pasjonował go rowery, już w wieku 12 lat został zawodnikiem klubu Karolina Jaworzyna Śląska. W latach 1991-1997 reprezentował barwy tego właśnie zespołu, by później przenieść się do Kalisza.

Jako kolarz KTK Winiary Kalisz, debiutował w kilku większych wyścigach, a od sezonu 2001 dołączył do drużyny MAT Jelcz Laskowice. Właśnie jako reprezentant laskowickiej ekipy triumfował w Mistrzostwach Polski do lat 23. Spory sukces w kategorii młodzieżowców dostrzegli przedstawiciele CCC Polsat Polkowice. Po podpisaniu kontraktu,

w roku 2002, Zarębski wystartował w Mistrzostwach Polski seniorów. Niespodziewanie na trasie 224-kilometrowego wyścigu wywalczył brązowy medal, ustępując jedynie Grzegorzowi Gronkiewiczowi (KS Weltour) i Krzysztofowi Jeżewskiemu (Mikomax). W latach 2005-2007 startował również w barwach ekipy Intel-Action (dawniej znanej jako Mróz Supradyn Witaminy).

Trzecie miejsce w seniorskich mistrzostwach sprawiło, że Zarębskiego zaczęto postrzegać jako jednego z najszybszych kolarzy w polskim peletonie. Sprinterskie końcówki stały się domeną Jarosława, który wygrywał pojedyncze etapy w najważniejszych

krajowych wyścigach, takich jak 4 Asy Fiata (2002), Szlakiem Grodów Piastowskich (2004, dwa etapy w 2005, 2007), oraz w prologu Baltyk-Karkonosze (2006).

Zarębski startował również w wyścigach zagranicznych, triumfując na etapach w Uru-gwaju, czy też plasując się tuż za podium w znanych etapowych zmaganiach na Czterech Dniach Dunkierki. W 2008 roku został członkiem kolarskiej grupy Passage Cycling Team, ale ta - na nieszcześnie Zarębskiego - nie przystąpiła ostatecznie do startów. Jarosław zdecydował się zakończyć karierę zawodową.

Nie porzucił kolarstwa całkowicie, startował w wielu wyścigach przeznaczonych dla amatorów dwóch kółek. Obecnie prowadzi treningi we wrocławskiej grupie GVT, która szkoli kolarzy szosowych, górskich, triathlonistów i sportowców o różnym poziomie zaawansowania. Podkreśla, że chciałby przekazać swoje doświadczenia, które zebrał ścigając się w Polsce, a także za granicą. Chciałby nauczyć swych podopiecznych podstaw właściwego podejścia do treningu i pokonywania własnych słabości. Kto wie, może kiedyś Zarębski ponownie wróci do Wąbrzeźna, by tutaj dzielić się swoją wiedzą?

Kamil Lewandowicz,
fot. internet

Edukacja

Nabór przedłużony

Uczniowie klas III szkoły podstawowej mają jeszcze możliwość ubiegania się o przyjęcie do IV klasy sportowej.

W Szkole Podstawowej nr 3 można połączyć zamiłowanie do futbolu z nauką

Składanie wniosków o przyjęcie do IV klasy sportowej o profilu piłka nożna w Szkole Podstawowej numer 3 w Wąbrzeźnie zostało przedłużone do 14 kwietnia. Tego dnia w sali gimnastycznej SP3 przeprowadzone zostaną testy sprawności fizycznej dla wszystkich chętnych kandyda-

tów. Piłkarska klasa to kolejna sportowa inicjatywa tworzona przy ścisłej współpracy z klubem MKS Unia Wąbrzeźno. – Prawdopodobnie w Szkole Podstawowej numer 2 klasa piłkarska nie zostanie utworzona. Stąd też dłuższa rekrutacja, by chłopcy, którzy początkowo planowali iść na

piłkę do SP2, mogli zgłosić się do naszej szkoły – mówi Sebastian Isbrandt, trener grup młodzieżowych. SP3 informuje również, że istnieje możliwość rekrutacji uzupełniającej do V i VI klasy sportowej.

(kl)

Piłka nożna

Grali młodzieżowcy

Kolejne mecze w ramach Ligi KPZPN rozegrali trampkarze i młodzicy Unii Wąbrzeźno

Spotkania odbyły się 28 marca i 3 kwietnia. Była to odpowiednio 14. i 15. kolejka Ligi Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej. Po zimowej przerwie lepiej spisali się trampkarze Unii, którzy w pierwszej wiosennej kolejce przegrali wprawdzie z Wdą Świecie 3:1, ale tydzień później - po dobrym meczu - pokonali Włocławek 3:0. Rezultaty osiągnięte w dotychczasowych potyczkach trampkarzy, plasują jedenastkę wąbrzeskiej Unii na 12. pozycji w ligowej tabeli. MKS wyprzedza ekipy z Inowrocławia i Włocławka, a do będącej lokatę wyżej Sparty Brodnica Unia traci 5 punktów.

Corzej zagrali młodzicy MKS-u. W wiosennych meczach ponieśli dwie porażki, przegry-

wając zarówno z Wdą Świecie, jak i z drużyną Włocławia Włocławek. W Świeciu nie udało się im utrzymać remisu po pierwszej połowie, zaś we Włocławku brak goli pozbawił Unię szans na jakąkolwiek zdobycz punktową. Po 14 rozegranych meczach młodzicy z Wąbrzeźna wyprzedzają zespoły z Włocławka (UKS SMS i Lider) oraz Gwiazdę Bydgoszcz, a do najbliższego rywala - Czarnych Nakło, tracą tylko jeden punkt.

W sobotę, 11 kwietnia, młodzicy piłkarze wąbrzeskiej Unii rozegrają kolejne mecze w ramach Ligi KPZPN. Ich rywalem będzie zespół Sparty Brodnica. O godzinie 10.00 zagrają trampkarze, zaś dwie godziny później na boisku pojawią się młodzicy.

Kamil Lewandowicz

14. kolejka Ligi KPZPN trampkarzy i młodzików

WDA ŚWIECIE vs. UNIA WĄBRZEŹNO		
3	(1:1)	1
Gole		
0:1	Mateusz Lupertowicz	
Skład		
Unia: Lewandowski Sz. – Jankowski, Lupertowicz, Błażejewicz, Lewandowski B., Chojnacki O. (Kopeć 36'), Godlewski, Sajda (Balcerowicz 30'), Niemyt, Niedbała (Pomastowski 55'), Chojnacki F.		

WDA ŚWIECIE vs. UNIA WĄBRZEŹNO		
7	(3:3)	3
Gole		
	Piasecki, Kuczkowski, samobójcza	
Skład		
Unia: Jarka — Drewnik, Kołodziejczak, Jabłoński, Sturmann, Piórkowski, Talkowski, Nowak, Piasecki, Budzyń, Kamiński, Kuczkowski, Leis		

15. kolejka Ligi KPZPN trampkarzy i młodzików

WŁOCŁAWIA WŁOCŁAWEK vs. UNIA WĄBRZEŹNO		
0	(0:2)	3
Gole		
	Filip Chojnacki x2, samobójcza	
Skład		
Unia: Lewandowski Sz. – Lupertowicz, Potaczała, Błażejewicz, Lewandowski, Gajewski (Muszański 50'), Godlewski (Chojnacki O. 36'), Balcerowicz (Marszałek 60'), Sajda (Niedbała 45'), Niemyt, Chojnacki F.		

WŁOCŁAWIA WŁOCŁAWEK vs. UNIA WĄBRZEŹNO		
3	(1:0)	0
Skład		
Unia: Jarka – Drewnik, Kołodziejczak, Jabłoński, Sturmman, Piórkowski, Talkowski, Nowak, Piasecki, Budzyń, Kamiński, Kuczkowski, Ziętarecki, Witkowski		